

ODLOČAMO Z REFERENDUMOM

Združevanje dela in sredstev in samoupravno urejanje odnosov sta perspektiva našega razvoja. Na tej razvojni poti pa v delovni organizaciji železarne Ravne ponovno stopamo v etapo, ki na najbolj demokratičen način odpira vrata združevanju dela in sredstev ter samoupravljanju. Kljub temu da smo še pred nedavnim razpravljeni o osnutku zakona o združenem delu in analizirali dosedanje uspehe na prehodni poti samoupravnega urejanja in uveljavljanja odnosov, danes že odločamo o novih kvalitetah, ki jih skladno z zakonom uvajamo in ki jih bomo v naslednjem obdobju uveljavljali.

Z referendumom v vseh naših temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih sprejemamo samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v TOZD in delovnih skupnostih in sprejemamo statute; obenem pa odločamo o združevanju v delovno organizacijo železarno Ravne in sprejemamo statut delovne organizacije. Ko bomo še izvolili deležne v delavski svet železarne Ravne, bomo imeli vse pogoje, da se konstituiramo. Ne z namenom samohvale lahko ugotavljamo, da smo med prvimi, ki smo pristopili k uresničevanju zakona o združenem delu, smo med prvimi, ki uveljavljamo nove odnose in moralno bomo biti tudi med prvimi, ki bomo prezentirali rezultate teh novih samoupravnih odnosov. Ko uvajamo nove odnose v združenem delu, imamo svoj namen in

cilj. Namen združevanja dela je jasno določen s sporazumom o združevanju dela delavcev v TOZD: združevati delo s sredstvi v družbeni lasti — delati in ustvarjati ter odločati o rezultatih dela. Z drugimi besedami povedano: s sporazumom smo se dogovorili, kako bomo delali in odločali o pogojih dela in odločali o rezultatih dela. Vemo, da smo po svojih izdelkih znani ne samo v domovini, ampak tudi prek meja. Znamo delati in z delom tudi dokazati, da ustvarjamo materialne pogoje dela. Z referendumom pa moramo dokazati, da nismo samo dobri delavci pri proizvodnem delu, ampak tudi zavestni samoupravljalci, ki si sami ustvarjamo pogoje dela, razrešujemo razmerja v združenem delu ter ustvarjamo nadaljnje pogoje za krepitev materialne baze dela in svobodnega odločanja delavcev in delovnih ljudi. Nove temeljne organizacije bodo tista sredina, kjer bomo to uresničevali.

Z nadaljnjam združevanjem dela in sredstev ter povezovanjem v delovno organizacijo pa ustvarjamo pogoje za pospeševanje dela, za večjo produktivnost z večjim dohodom in krepitev materialne podlage združenega dela. Edino v takem povezovanju lahko utrjujemo in vsestransko razvijamo samoupravno odločanje.

Odveč je govoriti, kako smo v železarni med seboj povezani, vendar bomo še ugotavljali, da le v še tesnejši povezanosti lahko ustvarjamo pogoje, da vsaka temeljna organizacija resnično živi. In temeljna organizacija mora močneje zaživeti, saj v njej ustvarjamo sredstva za zadovoljevanje osebnih potreb delavcev, za skupne potrebe in za splošno uporabo.

Referendumski sprejem temeljnih splošnih samoupravnih aktov pomeni začetek novega procesa samoupravnega urejanja odnosov v združenem delu. Ti akti zato pomenijo le začetek in dober začetek je že prvi dokaz o sposobnosti in pripravljenosti za nadaljnje delo. Težko je sedaj realno oceniti materialno vsebinsko začete poti; vsekakor pa je potrebno že sedaj usmeriti vse sile k uresničevanju vseh samoupravnih pravic, ki izhajajo iz dela. Sprejem samoupravnih splošnih aktov pa nam pri tem nalaže nove obveznosti. Ti akti so le temelj, na podlagi katerih bomo jutri določali nove samoupravne akte — predvsem pra-

vilnike, s katerimi bomo konkretno določali posamične naše pravice in obveznosti ter postopke uresničevanja le-teh. V skladu z zakonom o združenem delu in na podlagi sporazumov in statutov bomo s pravilniki urejevali delovna razmerja, delitev po delu, stanovanjske pravice, varstvo pri

delu in drugo. Združevanje dela in sredstev je življenski proces, ki ga sami uresničujemo in usmerjamo in ki je v samoupravni socialistični družbi določen.

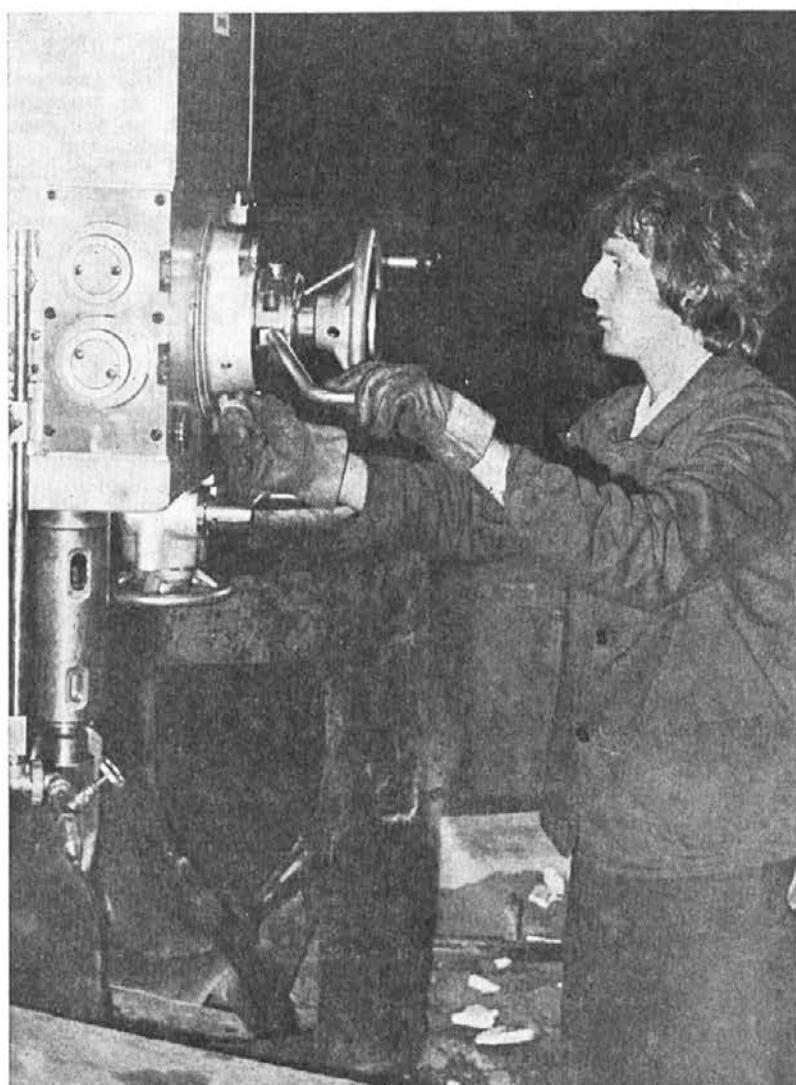
Ko stopamo na volišča, naj bo naš korak siguren, strumen in odločen, naš »za« pa zavestna odločitev za še boljšo prihodnost!

Sindikat — notranja sila samoupravljanja

Z LETNE SKUPŠČINE SINDIKATOV ŽELEZARNE

22. januarja je bila v Domu železarjev letna skupščina konference osnovnih organizacij sindikata Železarne Ravne. Izhodišče

za razpravo je bilo obsežno poročilo o delu sindikata, ki ga je prejel vsak član, zato ne kaže (Nadaljevanje na 2. strani)

Naše delo

Izdaja odbor za informiranje in kulturno dejavnost Železarne Ravne

Uredna uredniški odbor:
Jože Delalut, Alojz Janežič,
Marjan Kolar, Franciška
Korošec, Ivanka Prislani,
Jože Sater

Odgovorni urednik:
Marjan Kolar
Telefon 86 031, int. 304
Tiska CGP Mariborski tisk
Maribor

Glasilo je po 7. točki prvega odstavka 36. člena zakona o obdavljanju proizvodov in storitev v prometu (Ur. list SFRJ, št. 33/72) in mnenju sekretariata za informacije SRS, št. 421-1/72 prosto plačila prometnega davka

(Nadaljevanje s 1. strani)

ponavljeni že zapisanega. Iz poročila predsednika sindikata tovariša Polanca povzemamo naslednje:

Napačno bi si razlagali, če bi rekli, da zakon o združenem delu daje sindikatu samo pravice, pravilno pa: sindikalne organizacije so tiste, ki imajo odgovornosti in dolžnosti pri uresničevanju širših interesov. Tudi ni naloga zakona, da bi odrejal, kaj mora katera osnovna organizacija storiti, pač pa je to predvsem naša naloga. Zakon sam zase ničesar ne pomeni, mi moramo njegovo vsebinsko vktati v našo vsakdanjo praksu, toda to lahko storimo šele tedaj, ko bomo zakon zares dobro poznali.

Praksa kaže, da v okolju, kjer je vsebina samoupravljanja odmaknjena od delavcev, tudi proizvodni rezultati niso zadovoljivi. Tako to poleg drugih dejavnikov narekuje takojšnjo ustanovitev centra za samoupravo in informiranje. Vedeti pa je treba, da v naši družbi ni bližnjic, zato ne pričakujemo od centra, da bo prav on tisti, ki bo razrešil vsa nasprotja in napake v našem samoupravnem sistemu. Ni pa narobe pričakovati poglobojeno in sistematično delo ter skrb za dograjevanje samoupravljanja v železarni. Kaže, da bomo ta center tudi kmalu dobili, saj ne gre več brez pozitivnih organizacijskih in vsebinskih sprememb naše samouprave, to pa je tudi bistvo delovanja centra.

Deljeni delovni čas postaja predmet razprav. Pred leti se je taka rešitev zdela racionalna, danes pa tega ne moremo trditi. Stevilo delavcev se je v tem času močno povečalo, pri tem pa ni videti ekonomsko utemeljitve, ki bi upravičila vsem tem delavcem deljeni delovni čas. Sindikati smo na tem področju neučinkoviti, zato bo treba znova pretresti sporazume, ki opredeljujejo naš delovni čas.

Na lanski skupščini smo izrekli zaupanje samoupravnemu sporazumu o delitvi dohodka, ker vsebuje temeljno načelo socializma: nagrajevati po delu. Danes nam je jasno, da bo treba ta sistem dograjevati. Odgovoriti je treba na vrsto vprašanj, ki jih v zvezi s tem postavljajo delavci. Gre za številne nejasnosti in napake, ki zdaj dobivajo čistejšo obliko in tu ne pomaga nič drugega, kakor storjeno škodo popraviti. Ob koncu pa je predsednik opozoril še na naloge sindikatov, ki so vsebinsko usmerjene k zakonu o združenem delu in k uveljavljanju politike, izražene v kongresnih sklepih.

Sekretar sveta sindikata železarne tovariš Dornik se je v svojem poročilu omejil predvsem na tiste sklepe, ki so jih v preteklosti sindikati sprejeli, uresničitve pa do danes še niso doživeli. Povzemamo:

V razvit družbeni standard spada tudi prehrana med delom, saj ne moremo mimo tega, da posmeni topli obrok višjo produktivnost, večji dohodek, boljšo politično klimo in zdravje delovnemu človeku. Slednje pa je zelo pomembno. Treba se bo enkrat zares temeljito pomeniti o tem problemu, da ta ne bo več retorična točka dnevnega reda. Slišati je tudi, da bodo posamezne temeljne organizacije same organizirale

prehrano, takoj ko bodo registrirane. Kaj to res ni dovolj resno, da bi terjalo rešitev družbene prehrane?

Na naslednje področje sodijo stanovanja. Ni kaj reči, izgradnja teče v skladu z razvojem naše delovne organizacije. Ta ugotovitev pa nikakor ne velja za samo-upravlji sporazum o delitvi stanovanj in stanovanjskih kreditov. Družbena dogajanja so ga že prerasla, zato je nujno, da čimprej sprejmemo nov sporazum, ki bo vseboval tako merila in kriterije, kot jih predlagajo sindikati.

Pereča problema sta še zdravstveno varstvo delavcev in letni oddih. K prvemu tole: v obratni ambulanti zdravstvenega doma imamo le dva zdravnika, ki zmoreta zaradi preobremenitve le kurativno zdravljenje. Srednjoročni plan razvoja predvideva gradnjo obratne ambulante v železarni. To pomeni dosti pozitivnega na področju zdravstvenega varstva delavcev.

K drugemu: sindikati so za stališče, da je treba čimprej povečati počitniške kapacitete in se odločati tudi za primerne cene, vendar tako, da to ne bo vplivalo na slabo počutje delavcev.

V razpravi se je tovariš Cigler strinjal, da je treba samoupravni sporazum o dodelitvi stanovanj spremeniti in je hkrati opozoril na zaposlovanje invalidov, ki gre nekako mimo samouprave in mimo investicijskega razvoja, ki to vse premalo upošteva.

Tovariš Borštnar je govoril o družbenem standardu. V letu 1976 smo namenili za družbeni standard 105,7 milijona din, od tega 77 milijonov za stanovanjsko izgradnjo, ki vključuje tudi obveznosti iz prejšnjih let, anuitete, sofinanciranje ipd., za toplovod 9,8 milijona, družbeno prehrano 8 milijonov, za rekreacijo 1,9 milijona in za šolo na Javorniku 10,7 milijona. Vedeti moramo, da

toliko sredstev v enem letu še nikoli ni bilo na razpolago. Srednjoročni plan razvoja predvideva: nadaljnjo izgradnjo stanovanj, gradnjo centra za varstvo pri delu, ureditev družbene prehrane, razširitev objektov za rekreacijo v kraju, nadaljevanje izgradnje toplovoda in dograditev šole na Javorniku. V bodoče bomo seveda razpolagali z manj sredstvi za takšne objekte predvsem zaradi investicijskih naložb v osnovna sredstva. Poudarek bo na razširitvi materialne proizvodnje.

Predstavniki tovarniške mladine so opozorili na napake pri dodelitvi stanovanj, na slabe medsebojne odnose pri delu, posebej na odnose med podrejenimi in nadrejenimi, sočasno pa so nazorno predstavili svoje delo in opredelili svoje mesto v družbenopolitičnem življenju železarne.

Konkretnejši prispevek k razpravi je dala Silva Metulj iz TRO, ki je nakazala številne nepravilnosti te temeljne organizacije, kot so očitna privilegiranost nekaterih, nezainteresiranost kadrovske službe za pomoč delavcem, ki se izobražujejo ob delu in podobno.

Govorili so še: Matej Smrtnik o rekreaciji, Jože Žlaf o delegatskem sistemu, Edo Javornik o krepitvi materialne baze in nekateri drugi. Svoj prispevek je dal tudi gost tovariš Mlinarič, sekretar odbora kovinarjev. Besede glavnega direktorja Franca Faleta pa vzemimo za zaključek razprav, saj je dejal, da naj bo parola tega leta: »Več, boljše in ceneje delati!«

Udeleženci konference so pokazali svojo pripadnost samoupravljanju in ustvarjalno kritičen odnos do družbenih dogajanj. Gre le še za to, da njihovi sklepi ne bodo znova in znova ostajali v predalih, kot se vse prevečkrat dogaja — tako sami priznavajo.

Z. S.

Proizvodnja slovenskih žlezarn v decembru 1976

Januar se je obrnil že v drugo polovico, pa še vedno nisem nicensar napisal o decembru in preteklem letu. Ob koncu leta že običajno nekaj kasnije podatki iz delovnih organizacij, dolgi novoletni prazniki in preverjanje podatkov za zaključek letnega planskega obdobja s slabimi rezultati pa h kasnitvi še nekaj dodajo. Meni se pisanje tudi zatika, ker bi raje pisal o odličnih dosežkih, visoki produktivnosti in lepih perspektivah. Kar je, je in tudi o slabih rezultatih je prav, da ste obveščeni in tako sem se končno le spravil k pisanju.

Leto 1976 je torej za nami in najprej moramo ugotoviti, da so doseženi proizvodni rezultati slabši od dosežkov iz leta 1975. Proizvodnja jekla je za 17.441 ton manjša, blagovna proizvodnja za 26.823 ton, vrednost prodanih proizvodov je za 95 milij. din nižja od dosežene v 1. 1975, le izvozili smo za 5,8 milij. \$ več kot preteklo leto. Stevilo zaposlenih se je povečalo za 2% in je ob naštetih dosežkih razumljivo, da je produktivnost na zaposlenega

po količini in vrednosti nižja kot v letu 1976.

Načrt investicij je bil v gospodarskem načrtu za leto 1976 dokaj optimističen in precej višji, kot je predvidevala dinamika srednjoročnega plana. Realizacija porabe investicijskih sredstev je sicer 2% večja, kot je predvideval za leto 1976 srednjoročni plan, vendar za 22% nižja od načrtovane vrednosti v letnem gospodarskem načrtu.

Podobno, kot se je godilo slovenskim žlezarnam, se je tudi drugim jugoslovenskim žlezarnam in ponovno je preteklo leto, v katerem ni bila dosežena res že magična meja 3 milij. ton. V razvojnih programih jugoslovenskega žlezarstva je bilo načrtovano, da bi morali že 1. 1970 dosegči 3,2 milij. ton surovega jekla. Proizvodnja jekla v Jugoslaviji bo tudi v letu 1976 manjša, kot je bila leto poprej.

Preden bomo pregledali decembske rezultate, poglejmo še, kako smo delali v zadnjem mesecu leta 1975.

Proizvodnja surovega železa znašala 17.913 ton, Proizvodnja jekla 70.360 ton, Blagovna proizvodnja 60.694 ton, Eksterna realizacija 584 mil. dinarjev.

December je običajno mesec prizadevanj in bolj uspešen, je zadnja prilika, da se izboljša med letom dosežene rezultati. Tudi zadnji december je prednjih podoben in zato po rezultatih med boljšimi meseci teklega leta.

Proizvodnja surovega železa znašala 16.011 ton, Proizvodnja jekla 68.544 ton, Blagovna proizvodnja 60.842 ton, Eksterna realizacija 668 mil. dinarjev.

Mesečni plan proizvodnje surovega železa ni bil dosežen radi težav pri delu plavža št. 1 Železarni Jesenice. Mrzli ho prisilna posedenja in na splošno slabša kvaliteta vsipa so vzročila za to, da je mesečni načrt izvodenje surovega železa Jesenich izvršen le z 92% skupno 96%.

Letni načrt je bil izvršen 101%, kar je 3% več, kot je znala vsa proizvodnja surovega železa leta 1975. Letni načrt predaje surovega železa iz Železarni Store je bil izvršen s 94%. zadnjih mesecih so imeli težave zaradi zakasnele dobave ustreznih uvozne rude in razpoložljivih ruda ni ustreza zahtevam proizvodnjo specialnega surovega železa za nodulacijo.

Proizvodnja jekla je bila prvič od meseca aprila nad mesečnim planom, in to za 2%. V vseh treh žlezarnah je bil presežen mesečni načrt, tudi v Železarni Ravne zopet prvič od aprila.

V blagovni proizvodnji žlezarn je bila izvršitev mesečne načrte zelo različna. V Železarni Jesenice so izvršili mesečni načrt s 107% in je bila blagovna proizvodnja menda samo v decembru 1974 višja. Letni načrt so pa v decembru dosegli le 81% plana. Skupna letna izvršitev znaša 95% in je za 4% nižja odosežka v 1. 1975.

Pri predelovalcih, razen Žični, je bil decembri ugoden. Plameni so izvršili mesečni načrt s 102%, v Verigi 112% in Tovilu so edinkrat v letu izvršili mesečni načrt proizvodnje in za 8% celo presegli. Zaradi slabega uspeha v Žični je mesečni izvršitev 91% in samo toliko znaša tudi skupna letna izvršitev blagovne proizvodnje predelovalcev. Količinsko je to 3% manj, kot je bilo dosegeno 1. 1975.

Zaostanek za mesečnim načrtom blagovne proizvodnje Slovenskih žlezarn znaša 2%, letnim načrtom 5% in za dosegkom v l. 1975 pa 4%.

Pregled izvršitve načrta blagovne proizvodnje po grupah proizvodov in po posameznih proizvodih kaže, da se je do sorazmerno dobro prodajal toplo valjano žico, debelo srednjo pločevino, vlečeno žico, jeklo litino in sivo strojno litino, nekatere žične izdelke in stroje.

Vsi drugi proizvodi, tudi ti, ki so za proizvodnjo kvalitetnejši jekel značilni, so pa predstavljeni med letom problem za proizvodnjo in prodajo, kar v nekaj omiljenih oblikah še vedno traja.

Mesečni načrt izvoza je bil zopet presežen, saj je bila dosežena vrednost izvoza v decembru zopet nekaj nad 4 milij. \$. Letni količinski načrt je bil dosežen, pri slabih cenah na svetovnem trgu je bil pa vrednostni načrt izvršen le z 89%, kar je pa še vedno 7% več kot leta 1975.

Ob sorazmerno dobri blagovni proizvodnji je vrednost prodana blaga v decembru 4% nad poprečno načrtovano mesečno vrednostjo prodaje. Letni načrt vrednosti prodaje je bil dosežen 92%, kar je 1% manj, kot je znašala vrednost prodaje l. 1975.

Število zaposlenih se je dvignilo za 2% proti poprečju iz l. 1975, to je sicer 2% manj, kot smo načrtovali, vendar proti doseženi količini in vrednosti proizvodnje, preveč. Količina in vrednost blagovne proizvodnje sta nižja kot v l. 1975 in sta nižja

tudi storilnost po količini in vrednosti na zaposlenega.

Navedeni podatki o doseženem v preteklem letu ne obetajo nič dobrega ob zaključnih računih. Poslovni uspeh bo gotovo slabši od načrtovanega, kar pomeni manj sredstev tudi za realizacijo srednjoročnega načrta in za re-alizacijo načrtovanih investicij.

Nekateri delovne organizacije v okviru SOZD SŽ so že sprejele svoj gospodarski načrt za l. 1977, nekatere ga še potrjujejo. Drugo leto srednjoročnega načrta je že v polnem teku. V februarju bodo samoupravni organi potrjevali tudi gospodarski načrt SOZD SŽ za to leto. Načrt bo višji od realizacije v l. 1975 in precej višji od realizacije v l. 1976. Surovinski in energetski pogoji so ugodni, upajmo, da bo tudi dovolj naročil.

Milan Marolt, dipl. inž.

Uresničevanje sklepov 5. seje CK ZKS

Občinska konferenca ZKS je na svoji 9. redni seji dne 31. januarja 1977 obravnavala poročilo o uresničevanju sklepov 5. seje CK ZKS, program dela ZK, poročilo o realizaciji finančnega načrta za leto 1976 in predlog finančnega načrta za leto 1977 ter na podlagi gradiva in razprave sprejela stališča in sklepe. Iz poročila sekretarja komiteja OK ZKS Ravne tov. Eda Pogorevca povzemamo bistvene ugotovitve.

Uveljavljvanje novih samoupravnih in družbenoekonomskih odnosov je po 5. seji CK ZKS, posebej še v času javne razprave o zakonu o združenem delu bilo izredno prisotno. V tem času so bili premagani različni odpori, ki so se kazali v pasivnosti, čakanju na sprejem zakona o združenem delu, zgovarjanju na nerazčiščene dileme zakona itd. Aktivna vloga ZK, sindikata in drugih družbenopolitičnih organizacij je pospešila ustavno organiziranje delavcev v združenem delu. Tako so se izvršile kakovostne spremembe samoupravnega organiziranja v naslednjih OZD: Železarna Ravne, Rudnik Mežica, Instalater Prevalje, Stavbenik Prevalje, Kmetijska zadruga Prevalje, Koroške lekarne, Koroški zdravstveni dom, TOZD Konfekcija Prevalje, TOZD Lesne in drugod.

Uresničevanje zakona o združenem delu

V železarni Ravne so iz prejšnjih treh TOZD izvršili novo organiziranost DO s predlogom, da se DO ustavno organizira v 21 TOZD in 3 DS SS. V ta namen so že izvršili predzaznambo novih TOZD v register OZD, sprejeli pa so tudi SS o zagotavljanju in delitvi OD, ki vključuje načela delitve po delu. Prav tako so v DO opravili sistemizacijo delovnih mest ter izoblikovali merila za pridobivanje in delitev OD.

V javno razpravo je bil dan osnutek samoupravnega sporazuma o združevanju TOZD v DO in samoupravni sporazum o združevanju delavcev v TOZD.

vrsti izvedli, naj ne bi predstavljala le psihološke pomiritve samoupravnih in političnih hotej, ampak mora pomeniti začetek akcije za uresničitev novih družbenoekonomskih in samoupravnih odnosov v združenem delu. Zaradi tega je komite OK ZKS zastavil v svojem programu za leto 1977 takšno aktivnost, ki bo imela pozitivne učinke in dejansko spremembe v skladu z zakonom o združenem delu. V ta namen se je ponovno izvršil seminar za sekretarje ZK o spoznavanju sistemskih zakonskih rešitev in nalog ZK, enako se je izvršil posvet z direktorji TOZD.

Združevanje sredstev in dela

Klub nekaterim kvalitetnim premikom na tem področju ne moremo biti zadovoljni. Združevanje sredstev in dela se obravnavata preveč podjetniško. V občini Ravne nimamo večjih investicijskih projektov, kjer bi se OZD dogovorile za skupne naložbe. Tudi notranje združevanje sredstev TOZD v DO pri nekaterih poteka okorno. Nekatere TOZD bi morale bolj spoštovati ustavno načelo, da TOZD ne more biti TOZD, če ne združuje sredstev in dela v svoji DO. Vzroki za takšno obnašanje so gotovo v tem, da takšno združevanje še sedaj ni dovolj samoupravno urejeno, in tudi v nepravilnem razumevanju ustavne vloge TOZD. Oblast delavcev se najbolj lahko meri v tem, če so upravljalci ustvarjenega dohodka, če ga razporejajo in gospodarijo z njim, če ga imajo v vseh finančnih tokovih pod kontrolo itd. Očitno pa se je videlo v SS, da ni bilo v tem smislu prevelikega razumevanja, saj se je v večji meri želelo priti do takšnih finančnih služb in knjigovodstvenih rešitev, kjer bi se združevala in prelivala sredstva brez ustreznih SS in odločanja delavcev v TOZD. V poslednjem trenutku je zakon o kreditnem in bančnem sistemu te stvari dovolj jasno postavil in omogočil nadaljnjo družbenoekonomsko aktivnost ustanavljanja internih bank na samoupravni osnovi.

Tako imajo sedaj pogoje v Železarni Ravne, Rudniku Mežica, Koroški zidarji, Lesna Slovenj Gradec in v Koroški kmetijski zadrugi, da se tozdi združujejo v internu banko na samoupravni osnovi. Podobno velja tudi za SIS, KS in druge OZD.

Ne glede na nekatere kritične pripombe pa lahko trdimo, da se je v razvoju samoupravnih in dohodkovnih odnosov naredil korak naprej, vendar bo v prihodnje najpomembnejša naloga, da na tem področju čimprej uresničimo zakon o združenem delu.

Enotnost delovanja komunistov

Uresničevanje ustave, zakona o združenem delu, zakona o planiranju in drugih sistemskih rešitev, s katerimi se krepi vloga in položaj v združenem delu, si je brez enotne akcije in prizadevanja komunistov v samoupravnih organih, v delegatskem sistemu ali v drugih družbenopolitičnih organizacijah težko zamisliti. Zato je komite OK ZK skupaj z osnovnimi organizacijami ZK tako zastavil delo, da se je enotnost delovanja ZK kar najbolj čutila. Enotnost delovanja se je tudi izkazala še v sindikatu, ZSM in SZDL pri razpisu posojila za ceste, tednu Komunista in v nekaterih drugih akcijah.

Spoznanje, da se akcije mnogo lažje vodijo, če so medsebojno usklajene in koordinirane, je za nadaljnje delo pomembno, kajti komunisti morajo svojo družbeno vlogo vršiti v konkretni praksi. Večina sekretarjev OO ZK meni, da je ta enotnost po 5. seji CK ZKS bila dosežena v ZK občine Ravne, in da se je mnogo bolje kot kdaj koli prej uveljavila družbena vloga ZK.

Uresničevanje kongresnih rezolucij zagotavlja enotnost prizadevanja vsega članstva ZK. Osnovne organizacije so bile dolžne obravnavati sklepe in stališča 7. kongresa ZKS in jih konkretizirati v svojem okolju. Podatki kažejo, da je po obravnavi resolucijskih stališč 33 OO ZK sprejelo konkretno naloge in zadolžitve, druge so se samo seznanile z vsebino.

Preverjanje uresničevanja sprejetih sklepov ni formalno opravilo, ampak ima svoj vsebinski pomen. OO ZK, ki kontrolirajo izvajanje, hkrati zagotavljajo enotnost delovanja komunistov v svoji osnovni organizaciji.

Ocenjevanje lastnih razmer je bilo po 5. seji CK ZKS med pomembnejšimi nalogami ZK. To nalog je uresničevalo 46 OO ZK, nekatere izmed njih pa celo večkrat. Te OO ZK so si na ta način zagotovile pregled nad

Naša zimska jutra

Crno in belo

stanjem v lastni sredini in so lahko sproti ukrepale ter se dogovarjale za akcijo.

Uresničevanje kadrovske politike

Ena izmed osrednjih nalog ZK je podružbljanje kadrovske politike. Pri kadrovjanju na pomembnejše funkcije mora sodelovati kar največ ljudi in družbenopolitičnih organizacij, še teden lahko govorimo o podružbljanju. V praksi pa se kar naprej dogaja, da se izvršijo kadrovske spremembe, ne da bi o moralnopolitičnih kvalitetah teh ljudi razpravljal v družbenopolitičnih organizacijah in še posebej v OO ZK. Zaradi tega pogosto napredujejo ljudje, ki družbenopolitično niso aktivni, niti se kaj prida ne zavzemajo za uresničevanje ustawe, kar pomeni, da v takih primerih izvaja kadrovska politika družbenopolitično neangažirana struktura ljudi.

Zakaj te tako? Odgovor je na dlanu, če upoštevamo, da 35 osnovnih organizacij sploh ne sodeluje pri kadrovjanju na odgovorna delovna mesta, niti ne ocenjuje moralnopolitičnih kvalitet posameznikov, kar lahko pomeni veliko odsotnost družbenega vpliva na kadrovjanje. Največ takih OO ZK je v železarni, ker se vse zanašajo na kadrovska komisija. Kadrovska komisija pri komiteju ZK Železarne Ravne razpravlja o kandidatih za vodilna in vodstvena delovna mesta, vendar pa bi kazalo zaradi podružbljanja kadrovske politike to razširiti na vse OO ZK.

V Rudniku Mežica razen ene OO ZK vse aktivno sodelujejo pri kadrovjanju in od časa do časa ocenjujejo moralnopolitične kvalitete posameznikov.

V prihodnje bomo za podružbljanje kadrovske politike in ocenjevanje moralnopolitičnih kvalitet morali uveljaviti prakso, da bodo osnovne organizacije ZK imeli aktiven odnos do vseh kadrovskih vprašanj.

Uveljavljanje delegatskega sistema

Izdelana je bila ocena o uveljavljanju delegatskega sistema, kjer so bili razgrnjeni vsi tisti

problemi, ki še zavirajo razvoj delegatskih odnosov. Komite OK ZKS, pozneje pa še OK SZDL in skupščina občine Ravne so obravnavali oceno o delegatskih odnosih in sprejeli dokaj dobre zaključke in smernice za nadaljnje delo. Od tega je minilo že več kot leto dni. Sklepi konference SZDL in skupščine se slabo uresničujejo. Cemu tako? Vzrok je v tem, da o sklepih v delegatski in samoupravni bazi niso več razpravljalci. Zato morajo osnovne organizacije in stalni aktivni ZK ter osnovne organizacije sindikata te zaključke ponovno obravnavati in sprejeti konkretno ukrepa za izboljšanje stanja.

Med poglavitim vzroki, da se delegatski odnosi prepočasi razvijajo, je v tem, da odgovornost delegatov ni opredeljena v samoupravnih splošnih aktih, da jim niso mogoče kontaktirati z delegatko bazo, da se jim ne nudi pravočasna in razumljiva informacija itd. V praksi še ni razvito povratno informiranje, zato se ne uveljavlja komuniciranje delegata z delegatko bazo in obratno.

Komisija za spremljanje in uresničevanje ustawe pripravlja analizo o uresničevanju dogovora o uveljavljanju delegatskih odnosov v občini, sprejetega na seji OK SZDL in SO. Analiza bo v razpravi v družbenopolitičnih organizacijah in SO Ravne na Koroškem.

Sola za delegate

Po dolgotrajnih prizadevanjih in iskanju ustreznih rešitev se je končno začela šola za delegate. Šola usposablja delegate dvakrat na teden, tako da se delegati ne glede na izmensko delo lahko izobražujejo po predvidenem programu. V letu 1976 je šolo obiskovalo 208 delegatov, ki so ob koncu napravili tudi preizkus znanja.

Rast in razvoj ZK

Sprejemanje novih članov v ZK je bilo vseskozi prisotno. Tako smo v letu 1974 sprejeli v ZK 158 novih članov, v letu 1975 145 članov in v letu 1976 150 članov. To je gotovo uspeh prizadevanj vseh osnovnih organizacij ZK. V občini je sedaj organizirani v ZK 1234 članov ali približno 12% vseh zaposlenih oziroma 5% celotnega prebivalstva.

Analiza strukture članstva kaže, da imamo od skupaj 56 OO ZK in 6 stalnih aktivov še OO ZK in 3 stalne aktive, kjer še ni dosegla delavska večina.

V letu 1976 je bilo zelo prisotno sprejemanje v ZKS na predlog mladinskih osnovnih organizacij. To metodo sprejemanja kaže še naprej uporabljati, saj lahko pri tem aktivno deluje tudi ZSM s svojimi OO mladine.

V ZKS občine Ravne imamo organizirane samo 4 kmetske komuniste, ki so zadolženi za delo s kmečko mladino, vendar niso uspeli pridobiti v letu 1976 niti enega člana.

Smernice za nadaljnje sprejemanje v ZK je nakazala občinska konferenca na podlagi 5. seje CK ZKS in se izražajo v tem, da je treba delovati v smeri krepitev ZK, kjer še sedaj ni dovolj prisotna. Iz analize je razvidno, da se stanje izboljšuje

in da je delovanje ZK v tej smeri prisotno. Kljub temu pa imamo še 10 OO ZK, ki v letu 1976 niso sprejeli niti enega novega člana. Sekretari teh OO ZK v glavnem navajajo, da so se angažirali za pridobivanje članstva, vendar je struktura zaposlenih takšna, da ni upati na uspeh.

Idejnopolitična diferenciacija v osnovnih organizacijah je delno prisotna. V letu 1976 je bilo izrečenih kritik v 24 OO ZK, v devetih primerih pa je bil izrečen vzgojnopolitični ukrep. Vzroki kršitev so v neupoštevanju izvajanja sklepa OO ZK, v treh primerih pa zaradi udeležbe pri cerkvenih obredih.

Organiziranost ZK

Kot je bilo že rečeno, je v letu 1976 občinska konferenca ZKS obravnavala celotno organizacijsko problematiko. Stara organizacijska oblika je v določenem smislu zavirala enotnost delovanja ZK. Posebno v večjih OZD se je ta problem zelo čutil. Zato smo na podlagi sklepa OK ZKS sprejeli novo organiziranost ZK v občini Ravne, in sicer:

Najvažnejša naloga glede organizacijske in kadrovske krepitev bo prav gotovo aktiviranje in delovanje ZK v vseh tistih sredinah, kjer se je do sedaj premalo čutilo spreminjanje družbenoekonomskih in samoupravnih odnosov. Na področju sprejemanja v ZK bo potrebno več angažiranja članstva in uveljavljanja družbene vloge ZK, saj ne moremo biti zadovoljni z dejstvom, da je 10 takšnih OO ZK, ki niso sprejeli nobenega novega člana, nekatere že več let zaporedoma. Na novo moramo preučiti delovanje ZK na vasi in na nekaterih področjih dejavnosti ter najti takšne organizacijske oblike, da bo postala ZK učinkovita in enotna v svojem delovanju.

Marksistično izobraževanje in idejnopolitično usposabljanje

V vsakoletni program dela celotne Zveze komunistov v občini vključujemo tudi teme, ki jih moramo obravnavati zaradi spoznavanja problematike in sočasnega usposabljanja.

Komite OK ZKS je za sekretarje ZK, člane OK ZKS in predsednike komisij organiziral seminarje za naslednje teme v letu 1975:

— Vloga delavcev in družbenopolitičnih organizacij v sistemu samoupravnega planiranja, ustavna vloga KS.

— Pridobivanje, ugotavljanje in delitev dohodka v TOZD, OZD in TSS.

— Pomembnost uveljavljanja delavske kontrole.

Vse teme so bile predhodno obravnavane z vodstvi ZK.

Program usposabljanja v letu 1976:

1. Usposabljanje vsega članstva ZKS.

— Preobrazba srednjega šolstva v usmerjeno izobraževanje.

— Zakon o združenem delu.

— Aktualni zunanjopolitični dogodki in razmere.

2. Usposabljanje vodstev ZK.

— Preobrazba srednjega šolstva v usmerjeno izobraževanje.

— Sistemski zakoni.

— Družbeno planiranje in pravne na sprejem srednjoročnih planov.

— Metode dela, priprava stankov in ostala organizacijska vprašanja.

— Seminar o zakonu o združenem delu.

Seminari so bili realizirani in planirani.

Do sedaj se je pokazalo, da ni presežena praksa organizirati seminarje in drugih oblik usposabljanja brez vidnih predstavnikov in funkcionarjev vsej republike. S svojimi predavatelji, čeprav so kvalitetni, običajno nismo zadovoljni. To se najbolje odraža v osnovnih organizacijah zvezne komunistov. Po 5. seji CK ZKS so bili zadolženi komunisti, da se individualno izobražujejo in da se vključujejo v usposabljanje v svoji osnovni organizaciji. Iz odgovorov pa je razvidno, da osnovne organizacije ZK v načinu niso opravile zadovoljivih nalog.

Skupno je bilo obravnavanih 54 študijskih tem, iz lastnih vprašanj pa je teme podajalo 39 komunistov. 32 tem je služilo za razševanje problemov v konkretnih praksi, ostale teme pa so imeli namen izobraževanja oziroma usposabljanja.

V letu 1977 bo morala vsaka OO ZK imeti svoj program usposabljanja in določiti, katere teme bodo kdo naštudiral in posredoval na študijskih sestankih, sicer bomo napravili koraka naprej. Tudi prav bi bilo, če bi imel vsaka OO ZK svojo komisijo za idejnopolitično usposabljanje komunistov.

Program usposabljanja za leto 1977

Za usposabljanje članstva ZKS so predvidene teme:

— Jugoslavija v mednarodnih ekonomskih odnosih — obveznosti, ki izhajajo iz konferenčnih neuvrščenih držav v Colombo.

— Uresničevanje zakona zdržanju delu na področju družbeno-ekonomskega odnosov, se morajo uresničiti v letu 1977.

— aktualni zunanjopolitični dogodki — po potrebi. V osnovnih organizacijah se morajo dogovoriti, kako bodo te teme realizirali in določili komuniste, bodo posredovali snov. Tisti v osnovnih organizacijam, ki te ne bi zmogli organizirati, komite pomagali.

Za usposabljanje vodstev ZKS so predvidene teme:

— splošno o pridobivanju, raz porejanju in delitvi dohodka,

— svobodna menjava dela,

— vloga interne banke, temeljne banke in drugih bančnih organizacij v zvezi z novim zakonom o bankah,

— razvoj marksistične misli.

V letu 1977 bomo posebej komisiji za organiziranost in razvoj ter na komisiji za idejnopolitično usposabljanje ZK razpravljali o ustanovitvi marksističnega centra v občini Ravne na Koroškem, ker se kažejo izredne potrebe po takšnem centru. Marksistični center bi morski skrbeti za izobraževanje predavateljskega kadra za OO ZK, aktiviranje in delovanje večjih političnih šole, za teoretično razščevanje odprtih vprašanj in še za vrsto drugih nalog.

MENJAVA DELAVCEV

Želje so eno, možnosti pa drugo

Kot delavci — samoupravljalci, delegati in občani se v TOZD, OZD, SIS, krajevnih skupnostih in občini večkrat odločamo bodisi o financiranju dejavnosti SIS bodisi o investiranju v objekte družbenega standarda. Pri tem se dokaj rado dogaja, da so potrebe večje od možnosti, želje večje od razpoložljivih sredstev. Kako ravnat v takih primerih, po kakšnih merilih izdelati objektivno zaporedje pomembnosti in nato po tem zaporedju tudi finančirati, o tem smo vprašali nekatere naše delavce. Takole so odgovorili:

Jožefa Čegovnik

Jožefa Čegovnik: končni kontroli:

»Ja, kar slabe volje postanem, ko pomislim, koliko staršev je še danes na Ravnh, ki zjutraj, ko gredo v službo, nimajo kam dati svojih otrok. Mogoče sem prav zaradi tega prišla do zaključka, da bi končno le morali na Ravnh kakor tudi v drugih krajih v Mežiški dolini rešiti otroško varstvo. Druga moja želja je, da bi tudi občani sprevideli potrebo po odpiranju novih tovarn ali vsaj novih delovnih mest. Že sedaj se nam dogaja, da ne moremo v železarno sprejeti vseh učencev, ki so kon-

Sestavni del tega poročila je bilo tudi poročilo o uresničevanju sklepov komiteja OK ZKS in občinske konference ZKS.

Na podlagi stališč in sklepov 5. seje CK ZKS in 6. seje občinske konference ZK je komite sprejel program dela, ki ga je sproti dopolnjeval z akcijskimi programi za posamezna področja in komisije pri komiteju in konferenci. Poročilo kaže, da so bili sklepi realizirani v skladu z možnostmi, nekateri pa zaradi objektivnih razlogov tudi ne, sicer pa so bile akcije in naloge komiteja tako usmerjene, da smo z njimi uresničevali sklepe in stališča vseh treh sej občinske konference ZK in višjih organov Zvezne komunistov.

čali to ali ono šolo. Mislim, da bomo le morali v tej smeri največ narediti, da bodo tudi naši otroci imeli zaposlitev. Mogoče bomo morali zopet dati sredstva oziroma stipendije za nekatere šole, ki smo jim pred leti to ugodnost ukinili. Ne vem, zakaj smo postali tako vase zaprti in ne vidimo potreb po odpiranju novih šolskih poslopij, da bi se lahko naši otroci tudi doma izšolali za več poklicev. Sicer pa sem mnenja, da bi morali mi delavci v železarni tudi pomagati za razširitev nekaterih zdravstvenih ustanov, še posebno zdravilišč, saj imamo med našimi delavci že kar precej invalidov, ki nedvomno potrebujejo rehabilitacije v zdraviliščih. Predvsem pa sem za to, da se tokrat da prioriteta izgradnji šole na Javorniku in otroškim vrtecem.«

Ivan Mlakar, strojnik v kiskarni:

»Smatram, da je vprašanje o prioriteti gradenj objektov družbenega standarda nekoliko preuranjeno, kajti zares so želje eno, možnosti za to pa niso zmeraj idealne. Sem dokajšen pesimist glede sredstev za letošnje leto. Že doslej smo vlagali predvsem tam, kjer je bilo nujno potrebno: stanovanja, šole, vrtci, redne dobitnice SIS in podobno. Letos pa bomo šele po zaključnem računu ugotovili, kaj sploh zmoremo. Gradnja stanovanj je najbrž področje, ki bi mu dal prednost. S samoupravnimi sporazumi smo se odločili, da bomo zgradili letno 100 stanovanj, in mislim, da od tega ne smemo odstopati. Vse preveč je še prisilcev, ki so stanovanja potrebnih. Ravne se iz leta v leto bolj razvijajo, šole in vrtci so zato nujnost. Predvsem kapacitete vrtev so premajhne. Zelel pa bi poudariti, da bi bilo prav, da bi otroci imeli možnost bivanja v vrtcu tudi v popoldanskih urah, saj je precej staršev, ki morata delati obo po poljan.

Kot dolgoletni aktivni športnik si seveda ne morem kaj, da ne bi spregovoril nekaj besed tudi o gradnji športnih objektov. Ze

Ivan Mlakar

12 let bo od tega, odkar smo zgradili Dom telesne kulture. V lanskem letu pa smo zgradili novo večnamensko telovadnico. Seveda si ne moremo privoščiti razkošne hale, kot jo imajo v Velenju, pa vendar opažam, da bo čez nekaj let telovadnica premajhna. O gradnji kegljišča na Ravnh je bilo v zadnjih nekaj letih precej povedanega, narejenega pa ničesar. Skoraj ne morem verjeti, da merodajni forumi ne sprevidijo, da bi s kegljiščem veliko pridobili. Danes dajemo precej sredstev drugam — tu predvsem mislim kegljaški klub Fužinar in rekreatijsko naših delavcev, ki so v veliki večini zainteresirani za gradnjo kegljišča na Ravnh. Smo razvita občina, pa vendar ne premoremo kegljišča, ki ga ima že skoraj vsaka vas v Sloveniji (npr. v Murski Soboti, ki je dotirana občina, jih je kar pet).«

Peter Čas, žarilec:

»Kljub temu da ne stanujem na Ravnh, sem ponosen na vse, kar se v tem kraju zgradi in

Peter Čas

postavi. Pri vsem tem pa mislim, da ni prav, da se samo v enem kraju tako hitro napreduje. Ni prav, da ljudje pozabljajo na nas, ki smo delavci železarne, stanujemo pa na podeželju. Že pred leti smo si hoteli stanovalci Tolstege vrha zgraditi letno kopališče in dvorano za več namenov. Seveda je vse še danes tako, kot je bilo. Nimamo kopališča in ne kulturne dvorane. Mislim, če je že denar namenjen za gradnjo, bi bilo prav, da ga del dobijo tudi tisti, ki stanujejo izven krajevne skupnosti Ravne oziroma občine. Lani smo pričeli graditi cesto na Tolsti vrh z razumevanjem gozdarskega obrata, pa tudi železarna nas ob tej priložnosti ni pozabila. Delavci s Tolstege vrha si želimo, da bi tudi letos, ko se bodo dela pri gradnji ceste nadaljevala, dobili pomoč svoje delovne organizacije. Predvsem pa menim, da bomo morali v tem letu zelo smotorno razdeliti sredstva, saj jih morda ne bo toliko kot prejšnja leta.«

Adi Šumnik, avtomehanik na prometu:

»Če že gre za prioritetti red gradenj objektov družbenega

Adi Šumnik

standarda, sem mnenja, da bomo tokrat le morali malo bolj pomisliti, kaj je najbolj potrebno, da zgradimo. Sem za to, da se v naši občini končno reši šolstvo, saj tako naprej ne more več. Kje je logika, da morajo otroci, ki stanujejo visoko nad dolino, hoditi v kar triizmenski pouk? Prav tako me tudi precej moti to, da je še precej staršev, ki ne morejo dati svojih otrok v vrtec. Smatram, da smo (vsaj tako nam kažejo zadnji podatki o gradnji družbenih objektov) precej zastonali za drugimi občinami. Sicer pa moram povedati, da ne naspromojem gradnji športnih objektov. Res je, da jih imamo na Ravnh že kar precej in da stremino še za nekaterimi. Čeprav vemo, da ni preveč razpoložljive denarja, so ljudje, ki vztrajajo. Mogoče bomo morali v bodoče le bolj smotorno deliti sredstva, ki so namenjena za gradnjo. Vsekakor je poleg šol in vrtcev potrebno graditi kulturne objekte, trgovine in seveda stanovanja. In ne nazadnje dati preostala sredstva za izgradnjo tistih športnih objektov, katerih pri nas v Mežiški dolini še nimamo.«

Franjo Miklavc, kovač:

»Vsekakor bi jaz dal prioriteto tistem objektom družbenega

Franjo Miklavc

Franc Kravzer

standarda, ki so namenjeni za izobraževanje in vzgojo. Več ali manj nam je vsem znano, da pri nas na Ravnh ne primanjkuje športnih objektov, prav nasprotno, toliko jih je že, da jih naši delavci ne uporabljajo dovolj. Sicer pa sem mnenja, da bomo morali končno na Ravnh misliti tudi na zgradbo za družbeno-politične organizacije, saj so sedaj te prav raztresene po vseh mogočih pisarnah, tako da jih ljudje komaj najdejo. Res je tudi, da na Ravnh na leto zgradimo vse premalo stanovanj. Kaj rado se zgodi našim gradbincem, da

jih gradijo oziroma v končni fazi izdelajo preveč površno. Mislim, da če že damo sredstva za izgradnjo delavčevih stanovanj, naj bodo tudi v redu izdelana.«

Franc Kravzer, delovodja v strojnem remontu:

»Mislim, da smo se okrog izgradnje šole na Javoriku že pred časom dokončno pomenili. Šola je potrebna in jo moramo zato tudi zgraditi. Ni pa še znano, kako bo z izgradnjo novega vrteca na Javoriku. Verjetno bomo morali tudi tega čimprej zgraditi, saj je v tem novem naselju že precej otrok, ki nujno potrebujejo otroško varstvo. Kar pa se tiče gradenj športnih objektov, menim, da bi končno bilo prav, da tudi na Ravnh dobimo svoje avtomatsko kegljišče, saj bi ga morali že pred leti dobiti. Kar pa se tiče financiranja SIS, bi ob tej priložnosti hotel spregovoriti o ustanovitvi SIS za varstvo pred požari. Prav pri tej SIS bomo morali mogoče že v začetku delovanja dati največ. Zakaj? Mislim, da je naše gospodarstvo v Mežiški dolini in dolina sama v zadnjih nekaj letih največ izgubila ob velikih gozdnih požarih. Ogenj, ki pride na površje, postane neusmiljen in požira vse, kar mu pride naproti. Da bomo lahko gasilci dovolj močni pred njim, potrebujemo sodobno gasilsko opremo. Do te pa bomo lahko prišli prav z ustanovitvijo SIS za varstvo pred požari. Mislim, da je to zares področje, ki se ga spača finančirati.«

F. Rotar

3. Izostanki ženske in moške delovne sile imajo različne značilnosti. Ženske izostajajo bolj poredkom, a dalj časa, moški imajo pogosteje, a krajše izostanke.

4. Zakonski stan vpliva predvsem na trajanje izostankov.

5. Pomemben faktor izostankov je kvalifikacija. Čim višja je, tem večja je osebna angažiranost pri delu in tem bolj so razviti interesi za delo. Nizka kvalifikacija poraja problem prilaganja na delo in s tem stopnjuje absentizem (odsotnost).

6. Najmanj izostankov imajo zelo mladi delavci (do 20 let) in najstarejši (med 51. in 60. letom). Mlajši delavci se hitreje podrejajo disciplini v OZD in avtoritetu nadrejenih. So še premalo samostojni, poleg tega jim privatno življenje in družinske dolžnosti ne nalagajo obveznosti, ki se pojavljajo izven delovnega mesta. Izostanki, ki se pojavljajo pri starejših delavcih, spadajo v glavnem v kategorijo bolniških izostankov in so pogojeni z zdravstvenim stanjem.

Največ izostankov se pojavlja v kategoriji od 21. do 40. leta. V teh letih je človek vsestransko najbolj aktiven. Značilna je tesna povezanost absentizma in ostalega ritma življenja.

7. Na vrsto in trajanje izostankov vpliva tudi družinska odgovornost posameznikov. Tisti, ki nimajo otrok, imajo krajše izostanke, veliko enodnevnih. Delavci z večjo družinsko odgovornostjo pa izostajajo večkrat in tudi več dni. Pri zbiranju podatkov sem v kategoriji bolniških izostankov opazila veliko izostankov zaradi nege družinskega člena.

8. Delovna doba, ki jo je kdo preživel v OZD, je kazalec stabilnosti določene osebnosti. Delavci, ki so v OZD že dalj časa, imajo manjši absentizem, ker so to že starejši delavci z neizrazito fluktuabilnostjo. To so usmerjene, stabilne osebnosti, prilago-

jene na delovno situacijo poklic.

Največ izostankov imajo delavci, ki so zaposleni od 2 do 5 let. Vzroki so predvsem v drugih aktivnostih, ki jih ima delavci.

9. Izostanki glede na trajanje so pokazali, da je bilo največ izostankov, ki so trajali od 3 do 10 dnevi. Veliko je bilo tudi enodnevnih bolniških izostankov, ki so večini primerov posledica nizke delovne morale. Pri teh izostankih ne more biti govor o neke resnem obolenju.

Zeleta bi povedati, da je proizvodnjo primarnega pomena ustavilo nastalih izostankov in delovno trajanje.

10. Izostanki se precej spremajo tudi glede na posamezne mesece v letu. Izredno veliko izostankov je bilo v septembra, nato so sledili junij, avgust, september in april. Visok procent izostankov je bil v mesecih, ko je največ delavcev z obdelovanjem zemlje. V žek zarni je zaposlenega precej pozlatariata.

11. Oddaljenost kraja bivanja vpliva bistveno na izostanke delavcev, ki se vsak dan vozi na delo, je veliko bolj navezan na svoje delo. Kategorija »vozačev« ima celo nekaj manj izostankov kot ostali.

To je bilo le nekaj dejavnikov, ki vplivajo na obseg in kategorije absentizma. Verjetno bi bilo potrebno analizirati tudi določene dejavnike znotraj samih obratov, kot so delovna disciplina, oblikovanja, odnos med delavci in vodilnimi delavci, vpliv samih upravnih organov, status posameznih skupin in odnose v njih. S tem bi dobili o izostankih dela realnejšo sliko.

Alenka Mičovič

Literatura

Ana K. Čuk: Psihosocijalni aspekti absentizma v industriji
Dr. Stane Možina: Delovni cilji in uspešnost podjetja

Zakaj izostajamo z dela

(Povzetek raziskave)

V času, ko sem v Železarni Ravne kot absolventka višje šole za socialno delo opravljala trimesečno prakso, se je odstotek izostankov z dela, predvsem bolniških, precej dvignil nad običajno poprečje. Zaradi tega se je pokazala potreba po analizi teh izostankov.

Zavedam se, da zaradi prevečne neprilagodljivosti časovnega razpona med zbranimi podatki in interpretacijo rezultatov niso najnovejši, zato ne nameravam objavljati številki. Kljub temu pa sem prepričana, da je pozitivno, če se člani kolektiva seznanijo z zaključki, do katerih je privedla analiza, saj je bilo informiranje eden od osnovnih ciljev raziskave.

Problem izostankov z dela se pojavlja pri nas v vseh panogah gospodarstva. V črni metalurgiji je pogojen z značajem dela, ki poteka v težkih delovnih pogojih. Veliko je tudi nekvalificirane delovne sile. Pri izostankih z dela igrajo važno vlogo naslednji dejavniki:

1. posameznikova neprilagodljivost na zaposlitev in delovno situacijo,

2. zmanjšana socialna adaptabilnost,

3. splošna osebnostna nestabilnost.

Tisto, kar delavci navajajo kot opravičilo, zakaj so bili odsotni, so v večini primerov razlogi izostankov, dejanski vzroki pa ostan-

nejo prikriti oz. se jih niti sami delavci ne zavedajo. Ob dobrini motiviranosti za delo bi lahko šli preko manjših ovir in prišli na delo.

Za vsakega posameznika je odločilno njegovo doživljanje dela in obrata, ne glede na mesto v OZD. Delavec mora imeti preglej in povezavo s celotnim proizvodnim procesom in končnim proizvodom. Le v tem primeru bo lahko precenil vrednost izdelka in vrednost lastnega dela v sklopu OZD. Posledica tega je večji občutek pripadnosti OZD, delavec pa pri delu bolj vitalen, manj utrujen in redkeje odsoten.

V raziskavo izostankov z dela sem zajela delavce iz neposredne proizvodnje v obratu industrijskih nožev, ki so v času od 1. 1. 1975 do 1. 11. 1975 izostali z dela.

Omejila sem se na celodnevne izstanke, čeprav je tudi kategorija izhodov in zamud precej problematična in povzroča veliko materialno škodo.

1. Izostanki z dela se spremnjujo glede na dane razmere, tako da upravičeno smatramo, da so reakcija na določene pogoje.

2. Neopravičeni izostanki so se v obratu industrijskih nožev zelo redko pojavljali. Sklepam, da se krijejo za enodnevni bolniški izostanki ali pa so evidentirani kot opravičeni izostanki. Najpogosteje so se pojavljali izostanki zaradi bolezni.

Porast bolniških izostankov v letu 1976 v primerjavi z letom 1975

Poprečje v letu	1976	1975	Indeks
— bolezen do 30 dni	3,25 %	3,08 %	105
— bolezen nad 30 dni	2,05 %	1,73 %	118
— nosečnost in porod	1,32 %	1,00 %	132
	6,62 %	5,82 %	113

Izostanki zaradi bolezni so se povečali za 0,49 %, skupni izostanki pa za 0,80 % v primerjavi z letom 1975. Najbolj so se povečali izostanki zaradi bolezni nad 30 dni, indeks 118,4. Vzroki za povečanje dolgotrajnih bolezni so v prečasnji meri zaradi težav pri zaposlovanju delavcev na druga primernejša delovna mesta, zaradi zmanjšane delovne sposobnosti delavcev. Znano je, da je delovnih mest, primernih za invalide, zmanjkalno in so zaradi tega velike težave zaposlitvi delavca z zmanjšano delovno zmožnostjo. Poleg zasedenosti

primernih delovnih mest pa je prisoten še odpor nadrejenih delavcev, ki zavzemajo delavce z zmanjšano sposobnostjo. Dokler se išče primerno delovno mesto in uspešno posliši delavca, pa teče boljši dopust tudi po več mesecev in povečuje izostenje. Odpor vodilnih delavcev do sprejemljenih delavcev z zmanjšano delovno sposobnostjo je večkrat upravičen, saj so med invalidi tudi zelo problematični, ki povzročajo velike težave obratovodstvu delovnih procesov. Veliko izostenje je z delom, zato težko izvršuje svoje proizvodne naloge. Nadaljnji

so med iskalci primernih delovnih mest tudi taki, ki izsiliujejo brezdejje za enak dohodek, kot so ga imeli na prejšnjem delovnem mestu.

Ukrepi za odpravo takega povečevanja bolniških izostankov bi bili v večjem sodelovanju zdravnika medicine dela pri ugotavljanju sposobnosti delavca za primereno delo in pri odločanju o bolniškem staležu. Nadalje je nujno potrebno podvzeti vse potrebno za odpiranje oziroma prilaganje delovnih mest za

delavce z zmanjšano delovno sposobnostjo. In nazadnje je treba ugotoviti ter informirati člane TOZD o spremembah po gojih dela in okolja, ker še vedno obstaja stara miselnost, da so pogoji in okolja dela ostali nespremenjeni in škodljivi. Mi vemo, da so bila vložena velika sredstva za odpravo neugodnih razmer v obratih in da so se razmere spremene in se še spremenijo. Dokaz o tem je tudi podatek, da ni več zaslediti nobenega primera poklicnega obolenja.

Vzroki izostankov v primerjavi	1976	1975	Indeks
delovnih dni			
— bolezen	40.879	34.981,5	116,8
— nesreča pri delu	5.385	6.286,5	85,6
— nesreča izven dela	14.780	12.093,5	122,2
— nega bolnika	2.412	1.873	128,7
— spremstvo bolnika	218	157	138,8
— nosečnost in porod	16.340	11.628,5	140,5
Skupaj izgubljenih dni	80.015	67.200	119,0

Najbolj so se povečali izostanki zaradi nosečnosti in poroda, indeks 140,5, na kar je vplivala sprememba predpisov o podaljšanem porodniškem dopustu.

Na drugem mestu porasta so nega in spremstvo bolnikov. Sledijo nesreča izven dela, ki v primerjavi z nesrečami na delu rastejo nenormalno. Po podatkih, ki jih imamo, je bilo v 1976 letu več kot polovica prijavljenih delovnih nezgod pri zdravniku črtanih od službe VPD in prikazanih ter plačanih kot nesreča izven dela zaradi različnih vzrokov. In le natančna analiza vseh teh črtanih nezgod bi pokazala, ali gre za dejansko izboljšanje stanja, kot kažejo podatki izpada delovnih dni zaradi nesreč pri delu ali gre za prikrivanje dejanskega stanja in kratenje pravic delavcev. V zvezi s tem so pogosto prisotne pritožbe delavcev pri izplačilu višine nadomestila.

Indeks porasta bolezni ni najvišji, toda je kljub temu bilo v 1976 letu več izostankov v skupnem številu za 5898 delovnih dni, kar pomeni 0,49 % več kot v letu prej.

Ceprav je indeks porasta bolniških izostankov v primerjavi z letom 1975 ugoden, je še vedno odstotek bolniških izostankov v obratu TRO rezalno orodje 6,29 % v decembru, kar je nadpoprečno v primerjavi z ostalimi obrati v delovni organizaciji.

Povečanje v obratih v 1976 l. je naslednje

Indeks	
76 : 75	
107,7	Jeklarna
108,6	Jeklolivarna
104,3	Valjarna
103,5	Kovačnica
65,0	Jeklovlek
101,9	Skupne službe TOZD MP
122,1	Kalilnica
122,3	Obrat strojev in delov
98,1	Obrat ind. nožev
133,9	Obrat pnevmat. strojev
98,1	Vzmetarna
104,7	Skupne službe MO
91,5	Energetska služba
141,7	Elektrotehnične službe
121,5	Strojnogradbeni službi
67,9	Transport

je v letu 1975 imela poprečni odstotek izostankov 8,44 %, to je visoko nad poprečjem železarne. Uspelo jim je znizati na poprečnih 6,77 % v letu 1976, kar je še vedno visoko.

Nasprotno pa je v obratu elektrotehnične službe indeks porasta najvišji 141,7, ker so bili izostanki v letu 1975 le 2,92 % torej pod poprečjem in celo najnižji, pa se je v letu 1976 dvignilo poprečje na 4,14 % (tudi to je pod poprečjem), je indeks porasta sorazmerno velik, čeprav v primerjavi z ostalimi ni višji pri izostankih.

Največja pozornost je potrebna v obratu pnevmatičnih strojev, kjer je indeks porasta 133,9 % in je poprečje izostankov zraslo že v letu 1975 na 7,78 %, v letu 1976 pa na 10,42 %. Res je, da so v tem obratu zaposlene ženske s 3,31 % izostankov zaradi nosečnosti in poroda ustvarjale velike izostanke. Brez upoštevanja teh izostankov pa je še vedno 7,86 % v decembru samo bolniških izostankov, kar je za ta obrat v primerjavi z jeklarno ali valjarno zelo neugodno. Že dalj časa privžigamo rdečo luč, da bi se v tem obratu stanje normaliziralo, toda zaenkrat se stanje še ni uredilo. Obratovodstvo bo moralo zadevo predložiti samoupravnim organom in kolikor obstajajo objektivne okoliščine za tak stalež, te okoliščine po najkrajši poti odpraviti.

Fanika Korošec

Skupne službe tehn. sektorja 111,0
Tehnični sektor 111,1
Ostali sektorji 138,5
TRO Prevalje 80,2

V letu 1976 so znizali bolniške izostanke le v šestih obratih, in sicer tisti obrati, ki so bili v 1975 letu z bolniškimi izostanki zelo visoko. Na primer TRO Prevalje

to, kar v nas od vsega tega pozitivnega ostane.

Ne gre za poenostavljen teoretičiranje, temveč za to, da moramo ravno kulturo v OZD obravnavati čim bolj kompleksno. Pri tem moramo imeti pred očmi dejstvo, da preživimo v delovni sredini, na delovnem mestu približno četrtino življenske dobe, in da to sploh ni malo. Zatorej nam ne sme biti vseeno, v kakšnih razmerah in okolju delamo, kakšni so naši medsebojni odnosi, spoštovanje do dela in delovnih sredstev, tehnička kultura ipd., in končno odnos pri odločanju o delitvi rezultatov skupnega dela, ki

prihaja še zlasti do izraza pri dogovarjanju z drugimi delavci ostalih dejavnosti v sistemu svobodne menjave dela.

Kot vse ostale dejavnosti moramo tudi kulturno dejavnost sistematično načrtovati. Ne bi smelo biti TOZD ali delovne organizacije, ki v svojih letnih in srednjoročnih planih poleg vsega ostalega ne bi načrtovala tudi kulturne dejavnosti. Bolj kot konkretno načrtovanje posameznih akcij je potrebno načrtovati smernice ter poti in način zadovoljevanja, razvijanja in vzpodbljanja splošnih kulturnih potreb delavcev. Pomembno je tudi najti skupni jezik med družbenopolitičnimi organizacijami, samoupravnimi organi, strokovnimi službami in drugimi dejavniki, ki igrajo na področju kulture kakšnokoli pomembnejšo vlogo. Treba jih je učinkoviteje povezovati in si konkretno razdeliti dolžnosti in odgovornosti. Kjer so vsi za vse odgovorni, tam prave odgovornosti običajno ni najti. Pri načrtovanju kulturne usmeritve in kulturnih dejavnosti v neki delovni sredini bi morala kot pomemben dejavnik organizirana amaterskih kulturnih dejavnosti večjo vlogo odigrati tudi Zveza kulturnih organizacij.

O kulti v delovnih organizacijah je bilo že veliko povedane, pa tudi marsikaj narejenega. Uspehi v posameznih sredinah, kjer so se tega pravočasno in primerno lotili, so vidni. Zelel pa bi opozoriti na pojav, ki sicer ni zelo razširjen, kaže pa na nepravilno da ne rečem vulgarno, pojmovanje tako imenovanega »približevanja« kulturnih vrednot delavcem. Gre za to, da so se ponekod zelo ogreti za prakso prirejanja koncertov, gledaliških predstav, razstav ipd., v tovarniških halah. Torej je šlo za fizično približevanje, kar je lahko mogoče v določenem okolju ali trenutku, na primer proslava, celo pozitivno, v celoti gledano pa je udarec v prazno.

Najbrž si moramo biti enotni v tem, da je tovarna slej ko prej in v prvi vrsti namenjena proizvodnemu delu, kljub temu da so določeni elementi kulture v delovnem procesu vsekakor prisotni. Kakorkoli že, sem prepričan, da tam, kjer niso sposobni najti bolj izvirnih metod za populariziranje gledališča ali koncertov, kot je predstava med stroji in napravami, kjer ne znajo delavca dru-

Nekateri vidiki kulture v OZD

Diskusija na konferenci ZKOS

Tov. Tito je dejal, da delavci brez kulturnega napredka ne bodo zmogli upravljanja. Tisti, ki izhajamo iz OZD, se zlasti sedaj, v času intenzivnega uresničevanja ustave in zakona o združenem delu, še kako zavedamo težje in pomena teh besed, ko ugotavljamo, da tehnično tehnični razvoj marsikje prednjači pred kulturnim razvojem. Se zmeraj sorazmerno pogosti pojavi tehnokratizma, birokratizma, in vseh mogočih »izmov« in drugih negativnih pojavorov, so vse prej kot ugodna podlaga za napredok kulturnega razvoja delavca. Vzpodbujojo pa anarhični in svobodnjakarski odnos do samoupravljanja, do pravic in dolžnosti delavca v združenem delu; so ugodna osnova za razvoj potrošniške miselnosti in v končni posledici odtenjenost človeka, ki bi moral biti v samoupravljani organizirani družbi, temelječ na načelih humanega socialistizma, neznan pojem.

Ko govorimo o kulturi v OZD in o kulturi nasploh, je zlasti pomembno, da imamo ob tem v mislih kulturo in njen napredok v vsej njeni celovitosti. Ko razpravljamo o kulturi, namreč vse prepogosto pojem kulture kot celote jemljemo preozko, jo praktično identificiramo z neko dejavnostjo oziroma z odnosom do te dejavnosti. Kultura na koncu končev ni niti glasba, ne gledališče, ne knjiga, ne film, niti naš bolj ali manj pozitiven odnos do določene dejavnosti, temveč preprosto učinek oziroma posledica,

V bregu

Pod belim bremenom

gač motivirati in usmerjati v kulturne hrame, tam tudi niso v celoti niti pravilno razumeli vloge razvoja kulture v OZD.

Ko govorimo o razvoju in vzpodbujanju kulturne dejavnosti delavcev v OZD, zlasti v zadnjem času često postavljamo potrebo po odpiranju delovnih mest in nastavitevi profesionalnih kulturnih referentov, animatorjev. Ti bi skupaj z neprofesionalnimi animatorji v okviru družbenopolitičnih organizacij ter s samoupravnimi organi, zadolženimi za področje kulture, nedvomno lahko veliko prispevali za hitrejši razvoj kulturnega referenta v OZD.

Pri tem se mi zdi pomembno poudariti še naslednje: z vzpostavljanjem delegatskega sistema v sferi svobodne menjave dela v okviru SIS, tudi v kulturi, se pojavljajo določeni problemi. Kaj je se med drugim v tem, da so naši delegati prepogosto prepuščeni sami sebi. Medtem ko za področje zaposlovanja, sociale ali podobno v OZD še slej ko prej najdemo primerne strokovne službe ali posamezne strokovne delavce, ki lahko posamezni delegaciji po potrebi nudijo določeno strokovno pomoč, pa ravno na področju kulture običajno ni nikogar, ki bi kaj takega mogel storiti. Tu bi moral odigrati določeno vlogo kulturni referent. Pri tem seveda ne mislim, da bi kulturni referent postal servis za delegacijo s področja kulture in bi opravljal administrativno tehnična dela, kar je naloga službe za samoupravo. Kot strokovnjak in poznavalec pa bi ob nebitnem večji porabi svojega delovnega časa, namenjenega primarnim animatorskim dejav-

nostim, lahko občasno delegatom pri obravnavi skupščinskih gradiv veliko pomagal. Navedeno bi bilo pomemben prispevek učinkovitejšemu delu delegatov na področju kulture. Ob tem moram seveda poudariti, da imamo v ravenski občini posebne delegacije za vsako SIS, in da bodo na tak sistem sigurno prešli tudi v ostalih slovenskih občinah.

Sicer pa vprašanje profesionalnih kulturnih referentov še ni niti načelno zadovoljivo rešeno. Moti na primer to, da je tudi v smernicah in nalogah ZKOS zapisano, da se bo zveza v prihodnjem obdobju trudila, da bi v vseh večjih delovnih organizacijah odprli delovna mesta organizatorjev kulturnega življenja. Izhajam s stališča, da je v Sloveniji nekaj deset velikih delovnih organizacij, kjer problem takega delovnega mesta najbrž ne bo posebno pereč. Ob tem pa je v republiki še več sto manjših delovnih organizacij, v katerih je sigurno zaposleno tisto delavec kot v velikih, če ne še več. Skoraj brez izjeme pa imajo verjetno zelo malo možnosti, da bi poleg že tako velikega števila delavcev izven neposredne proizvodnje zaposlili še kulturnega referenta.

Tem se ponujajo recepti, naj delo organizatorja kulture »obesijo« nekomu iz splošnih služb. Posledica miselnosti, da so v teh službah velike rezerve in da se da z ustreznim prerazporeditvijo nalog po sistemizaciji še ogromno doseči, kar pa je le delno res. Končni rezultat tako ponujenega recepta je, da bo trpelio ali ospovno poklicno delo ali delo na področju kulturnega animiranja, verjetno pa vse skupaj, niti eno niti drugo pa ni v našem interesu.

Ce že mala OZD nima možnosti zaposlitve poklicnega referenta za kulturo, potem bi bila v mnogih primerih rešitev v tem, da bi dve ali tri manjše organizacije zaposlele enega skupnega profesionalnega delavca. Tako zaposlen organizator kulturnega življenja bi se kljub določeni nesporni razvojnosti lahko posvečal izključno kulturi. Poleg tega pa bi tudi prenašal pozitivne izkušnje in izene organizacije v drugo organiziral skupne akcije ipd. S stališča koordinacije kulturne dejavnosti in usklajevanja akcij v nekem ožjem regionalnem okviru bi bilo to vsekakor pozitivno. Prepričan sem, da bi bil tak pristop za mnoge, zlasti bližje skupaj locirane OZD, sprejemljiv. Pobudo za tak način reševanja pa bi verjetno morala dati ravno ZKO.

J. Dežman

dilna država na svetu. Leta 1976 sledijo proizvodnji Rusije v ZDA s 116,3 milij. ton, Japonska 107,4 milij. ton, Zah. Nemčija 42,4 milij. ton itd.

Proti letu 1975 se je proizvodnja jekla dvignila v ZSSR za 4%, v ZDA za 9,7%, na Japonskem za 5% in v Zah. Nemčiji za 5%. Navedeni podatki kažejo, da je bilo sicer 1976 slabo leto, kar nam bodo pokazale še primerjave z najboljšimi dosežki preteklih let, vendar še boljše, kot je bilo leto 1975.

V obdobju zadnjih petih let so v industrijsko razvitedih državah zahoda in Japonci dosegli svojo najvišjo proizvodnjo in tudi najmočnejšo krizo v jeklarski industriji. Prav zato je zanimiva tudi vzporedna proizvodnja teh zadnjih petih let, predvsem za nekaj največjih proizvajalcev in za gibanje svetovne proizvodnje.

(v milij. din)	1972	1973	1974	1975	1976
Svetovna proizvodnja	630,1	696,9	707,7	646,3	683,5
ZSSR	125,6	131,5	136,2	141,3	147,1
ZDA	120,8	136,5	132,0	106,0	116,3
Japonska	96,9	119,3	117,1	102,3	107,4
Zah. Nemčija	43,7	49,5	53,2	40,4	42,4
Italija	19,8	21,0	23,8	21,9	23,1
Francija	24,1	25,3	27,0	21,5	23,1
Anglija	25,4	26,7	22,4	19,8	22,1

V Rusiji se ob planski proizvodnji tudi proizvodnja jekla redno dviga in je najvišja v letu 1976. Pri ostalih velikih proizvajalcih se najvišji dosežki podprtani v letu 1973 in 1974, pri vseh, kjer tržni pogoj vplivajo na proizvodnjo, je bila ta najnižja leta 1975.

Kot že prej navedeno je bil dvig proizvodnje proti letu 1975, dosegzen v letu 1976, samo posledica izboljšanja v prvih mesecih, medtem ko je bila druga polovica preteklega leta za mnoge železarne zahodne Evrope najtežja preizkušnja.

Po podatkih mednarodnega inštituta za železo in jeklo je znašala proizvodnja jekla v Jugoslaviji preteklo leto 2,7 milij. ton. Zadnjih pet let se je gibala takole (v milij. ton):

1972	1973	1974	1975	1976
2,6	2,7	2,8	2,9	2,7

V letu 1976 smo bili torej zopet na nivoju leta 1973. Najvišjo proizvodnjo smo dosegli leta 1975. Kapacitete imamo večje in ob normalnih pogojih možnosti prodaje na domačem tržišču ter pri normalnih pogojih izvoza, predvsem pa pri normalnem izkorisčanju proizvodnih zmogljivosti, bi morali že leta 1976 preseči 3,5 milij. ton.

V državah SEV je gibanje proizvodnje enako kot v Rusiji v stalnem povečanju in povsod najvišje v zadnjem — 1976. letu. Tako so dosegli v preteklem letu:

Poljska	15,9 milij. ton
ČSSR	14,7 milij. ton
Romunija	10,0 milij. ton
Vzh. Nemčija	6,6 milij. ton
Madžarska	3,8 milij. ton
Bolgarija	2,5 milij. ton

Trenutno zaostaja za jugoslovansko proizvodnjo samo Bolgarija. Letošnje leto za svetovno proizvodnjo jekla glede na trenutno stanje na svetovnem tržišču ni prav nič obetavno. Visoka komisija za prenos jekla zahodnoevropske gospodarske skupnosti je proglašila v jeklarski industriji krizo stanje. Proizvodnja jekla v prvih tednih letosnjega leta v ZDA pada.

Najnovejši podatki govore o tem, da se stanje naročil popravlja, prav tako iznenada, kot je iznenada nastopila kriza v drugi polovici preteklega leta. Ponekod se torej svetlika, razjasnilo se pa, kot kaže se ne bo in verjetno bo marsikje tudi letosnje leto prineslo s seboj še kako neurje.

Za jugoslovansko železarstvo bo letosnje leto pomembno, ker bo proizvodnja jekla prvič večja kot 3 milij. ton in po načrtih naj bi dosegla skoraj 3,8 milij. ton. V Slovenskih železarnah naj bi tudi presegli doslej nedoseženo mejo 800.000 ton, za kar so dani vsi pogoji, samo zadostni naročil je treba. Upajmo, da bo za nas leto 1977 boljše, kot je bilo preteklo, in ista želja velja vsem železarjem sveta.

Milan Marolt, dipl. inž.

SVETOVNA PROIZVODNJA JEKLA V LETU 1976

Mednarodni inštitut za železo in jeklo v Bruslu je letos že zelo zgodaj objavil podatke o proizvodnji jekla v svetu za preteklo leto. Podatki so zanimivi in skušal bom povzeti vsa tista gibanja v proizvodnji, ki bodo verjetno zanimala tudi vas.

Leto 1976 je ob pričetku kazalo, da je kriza v prodaji jeklarskih izdelkov minila in da se bo stanje na svetovnem trgu zopet normaliziralo. V prvih mesecih se je proizvodnja jekla v zahodnoevropskih državah sorazmerno naglo dvignila in tudi v Ameriki ni še bilo očitnih znakov nazadovanja. Tem prvim mesecem pripisujejo tudi največji vpliv, da se je svetovna proizvodnja jekla v letu 1976 dvignila proti letu 1975 za 5,8% oziroma od 646,3 milij. ton v letu 1975 na 683,5 milij. ton v lanskem letu.

Najmočnejši proizvajalec je ZSSR s 147 milij. ton in Rusija so že od leta 1973 dalje najmočnejši med velikimi. Do leta 1973 so bile ZDA namreč v proizvodnji jekla, in še bolj po razpoložljivi kapaciteti vo-

Sončne smreke

KOMUNISTI V ŽELEZARNI SO PREGLEDALI SVOJE DELO

7. februarja 1977 je bila konferenca ZK Železarne Ravne. Na tej so komunisti — železarji pregledali svoje delo v obdobju od 18. marca 1976 do tega dne ter sprejeli program dela za leto 1977. Danes objavljamo poročilo sekretarja komiteja ZK Eda Javornika in organizacijskega sekretarja Konrada Bežjaka ter program dela. Povzetek razprav in sklepe bomo objavili v naslednji številki.

POROČILO SEKRETARJA KOMITEJA ZK

Zelo bogato in razgibano je bilo politično življenje in s tem tudi delo v obdobju, za katerega dajem poročilo. Toliko je bilo novih problemov, da smo zanemarili nekatera področja dela, ki smo ga začrtali v programu kot permanentne naloge. Predvsem nismo posebej ocenili dosežkov na področju razvoja samouprave, dela drugih družbenopolitičnih in samoupravnih organizacij v železarni, dela poslovodnih organov, delovanje delegatskega sistema itd. Kljub temu pa lahko k tem kritičnim začetnim pripombam našega dela dodam, da smo posredno veliko delali na teh področjih. Razprava na konferenci bo prav gotovo pokazala, kaj vse je treba v bodoče posebno negovati in razvijati v našem političnem delu.

Naj naštejem in vsebinsko opredelim nekaj najpomembnejših nalog, ki smo jih na komiteju in osnovnih organizacijah s posebno pozornostjo obravnavali.

1. Ocene obstoječega samoupravnega družbenega planiranja v TOZD in DO Železarne Ravne.

2. Preobrazba srednjega šolstva v usmerjeno izobraževanje in osnovna zamisel konkretizacije tega v koroški regiji ter celodnevna šola.

3. Zasledovanje ekonomskega položaja železarne v več obdobjih leta 1976 in razprave o akcijskih programih za izboljšanje poslovanja.

4. Razprave in ocena samoupravnega sporazuma o delitvi OD.

5. Razprave o osnutku zakona o združenem delu.

6. Razprave o analizi pogojev ter samoupravno organiziranje v TOZD v Železarni Ravne.

7. Razprave o samoupravnom sporazumevanju o delitvi OD, delovnih normah in sistemizaciji delovnih mest.

8. Razprave o kulturi na temo »Človek, delo in kultura«.

9. Akcija posojila za ceste, ki je bila pozitivno zaključena.

10. Razprave o samoupravnom sporazumu o združevanju TOZD v DO Železarne Ravne.

11. Razprave in sprejemanje bolj in manj pomembnih sklepov ter stališč s področja operativnih nalog.

Nekatere od teh nalog so bile širše družbeno usmerjene, nekatere pa so specifične za našo delovno organizacijo. Žal je težko oceniti, kako se bodo in do kake mere so se že realizirale nekatere od teh pomembnih družbenih nalog, ki so sicer v celoti dobile podporo ZK, zahtevajo pa veliko materialnih sredstev za realizacijo. Tu mislim predvsem na preobrazbo srednjega šolstva. Nekatere področja je naša delovna skupnost že

do sedaj imela dobro urejena, do datne razprave in ukrepi so samo še izboljšali kvaliteto.

Od navedenih področij naj posebej poudarim nekatera, ki so še danes močno prisotna in bodo v bodoče potrebovala veliko političnega, samoupravnega ter strokovnega dela, da jih bomo razvili do tiste kvalitete, ki jo želimo.

Gospodarski razvoj železarne je gotovo tista materialna osnova, na kateri bomo lahko razvijali tudi boljši (hitrejši) ali slabši (počasnejši) splošni razvoj. V srednjoročnem planu imamo začrtana znatna investicijska vlaganja v osnovna sredstva (1,85 milijard din). Od pravočasne realizacije investicijskih vlaganj, od naše vsestranske organizacijske sposobnosti aktivnega prilaganja zunanjim in notranjim pogojem poslovanja bo odvisen naš nadaljnji vsestranski razvoj. V preteklosti je železarna dosegla relativno dobre rezultate. Leta 1975 je bilo seveda izjemno. Prineslo nam je močan dvig družbenega standarda (stanovanjsko gradnjo, rekreacijske objekte, toplovod itd.), ni pa nam prineslo tudi močne materialne podlage za nadaljnjo proizvodnjo. Zato bomo morali v bodoče prav temu posvečati večjo pozornost. Leta 1976 prav gotovo ne bo tako bogato. Vendar bo gotovo mogoče zagotoviti nadaljnji razvoj, če bomo sicer dobro pravljeni, če bomo imeli izdelane projekte, če bomo vsi imeli dovolj ambicij.

Samoupravni sporazum o delitvi

OD je tudi tako področje, ki smo mu posvetili ogromno časa in dela, da smo ga končno sprejeli, ne da bi dokončno rešili nekatere pomembne elemente tega sistema, kot so elementi kolektivne in individualne stimulacije. Žal, kakor koli so že težave strokovnega značaja, bo treba samoupravni sporazum razviti naprej, ker tak, kot je, ne vpliva pozitivno na rezultate dela in ustvarja precejšnjo mero nezadovoljstva.

S področja **samoupravnega organiziranja** je bila Železarna Ravne deležna posebne družbenopolitične pozornosti. V »akciji 120«, ki jo je organiziral CK ZKS, je bila izbrana kot organizacija, v kateri je treba posebej analizirati uspešnost samoupravnega organiziranja. To je obenem tudi naša prioriteta naloga, ki smo si jo zastavili v programu, tako da smo lahko dobili od predstavnikov CK nekatera teoretična izhodišča in napotke. Smo sredi najpomembnejših odločitev o bodoči samoupravni organiziranosti v Železarni Ravne.

Sprejeti moramo tako samoupravno organizacijo, ki nam bo zagotovljala nadaljnji optimalni gospodarski in samoupravni razvoj, zato pa jo bo treba po sprejetju še negovati in dopolnjevati. Povezovanje v DO je po zakonu obvezno, načini povezovanja pa so lahko različni. Zato se prav na tem področju pojavljajo nekatere negativne tendence posameznikov, da ustvarijo TOZD, ki bo delovna organizacija v malem. Take samoupravne organizacije in združevanja zakon seveda ne pozna. Samoupravna organiziranost v Železarni Ravne mora biti taka, da bo celota optimalno delovala in se razvijala. To je naš skupni

interes. Razbitje sedanje delovne organizacije na predvideno število novih neodvisnih organizacijskih tvorb, ki bi se obnašale neodvisno druga od druge, pomeni gospodarsko stagnacijo, če že ne nazadovanje, obenem pa konec solidarnosti, ki smo jo tako močno zapisali v naših samoupravnih dokumentih in ki bo nam še kako potrebna za premagovanje večjih težav.

Pri tem oblikovanju stališč moramo posebej poudariti odgovornost. Ni samo TOZD ali vodja in kolektiv TOZD odgovoren za poslovne rezultate. Težko bi opredelili, katera organizacijska enota v celem sistemu je odgovornejša. Poslovni uspeh je rezultat nekaj poslovnih funkcij, od katerih nobena ne sme izostati. Zato proizvodna funkcija (sicer ena najpomembnejših) sama še ne pomeni poslovnega uspeha. To trditev podpirajo najnovejši zakonski predpisi s področja plačane realizacije.

Samoupravno in dohodkovno povezovanje v SOZD bo treba v bodoče s stališča izboljšanja, pridobitve novih kvalitet, strokovno in samoupravno in politično dobro preučiti. Izhajati moramo iz naših skupnih interesov izvajanja investicijske politike, ki mora imeti za posledico naš skupni razvoj. Definirati bo treba razmerja, do

katerih so združena sredstva smiselnna in koristna in kateri obseg pomenijo za TOZD in DO že odstavljanje sredstev in siromašenje materialne baze TOZD.

Prav tako bo železarna v bodoče moralna imeti pozitivne odnose do **integracijskih procesov**. Pri tem pa bomo morali posebej analizirati pogoje za integracije, koristi in negativne ali pozitivne posledice dobrih in slabih povezav. Zato samo pozitivno stališče do integracijskih procesov še ne pomeni integracij s katerimikoli in za vsako ceno.

Naslednje pomembno področje dela, ki smo mu posvetili v tem času veliko pozornosti, so bile **razprave o kulturi**. Ni slučaj, da je bila prav tema »Človek, delo in kultura« izbrana za posebno pomembno področje dela ZK. Ugotovili smo neskladen razvoj posameznih področij, med katerimi pa prav kultura je in mora zavzemati posebno mesto. Ne moremo dovoljevati, da bi bila kultura privilegij nekaterih. Kultura je sestavni del političnega, družbenega in gospodarskega razvoja naše družbe. Mislim, da smo kulturo v naših osnovnih organizacijah ZK in komiteju ZK Železarni Ravne veliko širše obravnavali in pojmovali, kot pa je slovenski družbi pokazala televizijska oddaja »Izziv kulturi«. Mi komunisti

V mežiškem parku

»Sopek«

kulturo pojmemmo veliko širše. V kulturo ne štejemo samo petja in gledališča, televizije, knjižnice. To je sicer pomembno, vendar pa mi v kulturo prištevamo tudi naše medsebojne odnose, odnose do dela, okolja, premoženja itd. Dejstvo, da smo vsi komunisti v Železarni Ravne razpravljali o kulturni, da so bile dane nekatere kritične pripombe, mnenja in predlogi, daje pozitivno oceno te akciji. K temu moramo dodati tudi to, da smo sprejeli nekatere konkretnje sklepe, ki bodo zagotovili trajen in hitrejši razvoj kulturne dejavnosti za našega delovnega človeka.

Idejno politično delo

Imamo posebno komisijo in program dela. Mislim, da je bilo na tem področju premalo narejenega s stališča sistematičnega dela. Vzroki so v glavnem objektivni, vezani na finančna sredstva, ki jih ZK nima. Zato smo se organizirano idejno politično izobraževali le na seminarjih, ki jih je priredil občinski komite ali železarna v obliku šole za delegate in podobno. Vzporedno z obravnavo nekaterih tem o samoupravnem organiziranju, kulturi, zakonu o združenem delu itd. pa smo posredno veliko naredili za idejno politično izobraževanje ne samo našega članstva, temveč tudi vseh zaposlenih v Železarni Ravne. Zato lahko v celoti ugotovimo pozitivne premike v idejno političnem delu. Manjka le tega, da bi se bolj organizirano lotili tega področja.

Delovanje samoupravnega sistema

Klub temu da sem na začetku tega poročila kritično ocenil nekatera naša pomanjkljiva sistematična prizadevanja, pa lahko na podlagi naštetih tem dela in osnovne usmeritev ZK v Železarni trdimo, da je bilo in je še osnovno prizadevanje ZK Železarna Ravne v razvijanju in negi samoupravnih odnosov. Za uspešno delo na tem področju so potrebna enotna stališča za reševanje nastalih problemov in zadostna stopnja izobraženosti v smislu razvijanja in ne samoupravnih pridobitev.

Da bi lahko izvajali to pomembno nalogo — namreč krepitev samoupravnih odnosov, moramo biti sami dovolj in pravočasno in-

formirani. Zato smo se trudili, da za pomembne samoupravne naloge organiziramo razprave v osnovnih organizacijah ZK pred drugimi družbenopolitičnimi organizacijami, da bi lahko člani ZK v teh organizacijah in samoupravnih organih tvorno in enotno sodelovali pri oblikovanju pozitivnih predlogov. Prav informiranost vseh članov kolektiva pri sprejemanju posameznih samoupravnih odločitev igra izredno pomembno vlogo.

Mislim, da ne bi smel biti sprejet noben pomemben samoupravni akt toliko časa, dokler ga večina zaposlenih do podrobnosti ne spozna. Za to, da smo pravilno informirani, pa so odgovorni vodilni in vodstveni delavci in člani ZK.

Nekatere razprave na zborih ob sprejemanju samoupravnega sporazuma o delitvi osebnih dohodkov so pokazale, da kljub dolgoročnemu procesu sprejemanja teh sporazumov zaposleni niso bili dovolj informirani. V tem smislu, da so se bistveni elementi novega samoupravnega sporazuma podrobnejše obdelali in razčistili, lahko pozitivno ocenujemo zahetovo po ponovni obravnavi na zborih. Med temi pozitivnimi pa je nekaj tudi negativnih, subjektivnih teženj, ki jih v takih razpravah delavci sami izločijo kot zahteve, ki niso v njihovem vencinskem lastnem interesu.

Razlage snovi, o kateri naj bi zbori ali drugi samoupravni organi po razpravi glasovali, so večkrat slabo pripravljene, včasih celo napačno. Zato bo v bodoče potrebno, da vodijo razprave delavci, ki so za pozitivni razvoj samoupravnih odnosov in strokovno sposobni dajati odgovore na začasnena vprašanja. To načelo bomo morali v celoti osvojiti tudi pri zasedanju delovnih mest.

Pri sodelovanju ZK z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami v Železarni bi bilo treba omeniti, da se je to sodelovanje nekoliko izboljšalo, vendar še ni doseglo nivoja, ki bi bil potreben. Načrtovali in izvajali smo skupno najpomembnejše akcije, v manjših pa ni pravega sodelovanja in skupnega koncepta. Sploh nam vsem manjka prav tega, zato ni čudno, da nekaterih zadet ne moremo spraviti z dnevnega reda, kot je prehrana, letovanje itd.

Zal sodelovanje s poslovodnimi organi na vseh nivojih v Železarni ni zadovoljivo. Izjeme so nekateri posamezniki. Gre predvsem za kreiranje nekaterih stališč in rešitev, ki niso zgolj strokovna, temveč tudi družbenopolitična, predvsem pa samoupravna. Prav na tem področju bo potrebno bistveno spremeniti metode dela poslovodnih struktur. Posebno bo pomembno to še, ko bo z organi TOZD obstajala še večja nevarnost poslovodskega krojenja družbene reprodukcije ob zanemarjanju samoupravnega sistema in skupnih interesov.

Kadrovska politika ni poseben predmet razprav na letosnjih konferencah. Mislim pa, da jo je potrebno omeniti, ker je delavec najpomembnejši faktor v proizvodnem procesu. Komite je sprejel poseben sklep, da so omejitve zaposlovanja lahko samo začasen ukrep in da smo dolžni preuciti skupno z drugimi, kako bomo rešili problem zaposlovanja. Mislim, da je bilo malo storjenega in da nas te naloge še čakajo, samo da bodo vsak dan teže.

Poleg problema zaposlovanja nas močno pesti strokovnost zaposlenih spriča bistvenih novih zahtev, ki jih prinašajo vsakodnevne spremembe (interne in eksterne zahteve). Pri dvigu strokovnosti že zaposlenih bomo morali v železarni nekaj bistvenega narediti.

V načrtovanje kadrovske politike, zasedbo delovnih mest v zvezi z novo samoupravno organizacijo bomo morali komunisti vložiti veliko truda, ker je posebnega pomena, ali ima tak delavec poleg strokovnih kvalitet tudi druge moralno politične in samoupravne. Praksa kaže, da povsod tega nimamo dobro urejenega in da zato nastajajo večkrat resne težave pri izvajanjju širših družbenih in drugih akcij.

Prav gotovo v tem poročilu nisem obdelal vseh pomembnih problemov, s katerimi se je komite ZK srečeval v tem obdobju. Prav tako nismo uspeli s konkretnim delom rešiti vseh problemov. Ostalo je še dovolj problemov, o katerih bo potrebno v diskusiji spregovoriti. Ostalo je tudi še veliko dela, ki ga bomo morali opraviti v naslednjem obdobju.

Na koncu hvala za sodelovanje vsem, posebno pa še organizacijskemu sekretarju, na katerega sem lahko zaradi njegove prizadevnosti prenašal marsikatero zadržitev.

IZ POREČILA ORGANIZACIJSKEGA SEKRETARJA

Enajst mesecev je minilo, od kar smo komunisti v Železarni zaživeli po novi reorganizaciji, skladno s statutom ZKS in primerno naši novi samoupravni organizirani. V tem času smo komunisti v Železarni naredili določen kvalitetni korak naprej. Vendar moramo povedati, da je časovno obdobje le bilo prekratko in vsega, kar bi morali, ni bilo mogoče postoriti.

Organizacijsko smo formirali 17 osnovnih organizacij ZK in 4 stalne aktive. V teh novih oblikah je v razmeroma kratkem času dobro zaživelno notranje partijsko delo. Že po številu se vidi, da že sedaj skoraj pokrivamo z osnovnimi organizacijami ZK vse nove predvidene TOZD in DSSS. Načelo še zmeraj mora ostati, da v vsaki TOZD ali DSSS mora biti partijska organizacija, ker le tako bomo kos položaju na terenu. Med nedorečeno naše delo spada tudi sestajanje konference komunistov Železarni Ravne. V tem kratkem času smo dali več podatka delu osnovnih organizacij in komiteju, manj pa konferenci. Na tem mestu moramo povedati, da je med letom bilo nekaj tem, kot so: samoupravni sporazum za osebne dohodke, posojilo za ceste, organiziranje več TOZD, katere bi lahko obravnaval naš najvišji tovarniški partijski organ konference.

Konferenca je bila izvoljena pred enajstimi meseci, ima 79 članov, deluje na delegatskem principu. Imela je 4. marca 1976 svojo konstituantno sejo, čez 14 dni drugo redno sejo, na kateri smo izvolili komisije in sekretarja komiteja ZKS Železarni Ravne. Danes je to tretja seja konference komunistov Železarni Ravne. Za važne stvari in dogodek moramo v bodoče sklicevati seje konference, ker bo le tako odigrala svoje zastavljeni poslanstvo.

Pri konferenci deluje idejnopravna komisija, ki ima 9 članov in se je sestala dvakrat. Izdelal je program idejnopolitičnega izobraževanja za članstvo, posebej poudarek se daje izobraževanju na novo sprejetih članov ZK. Ta program so obravnavale vse novne organizacije ZK in komiteje. Sprejet je bil z majhnimi korekturami.

Delo komiteja konference

Komite je izvršil organ konference in šteje 13 članov. Delo je bilo zelo razgibano in živahnega saj je komite imel 11 rednih seči in eno skupno sejo s člani svetja sindikata. Na željo sekretarjev osebne organizacij ZK jih v glavnem na vse seje vabimo. Tak način sestajanja se je pokazal kot prav zelo koristen. Možna je takojšnja izmenjava mnenj, tako sekretarji kot člani komiteja pa lahko dobro nabejajo informacije, ki so najnovje in še ali na terenu najbolj verodobne. S tem odpade dvojno obvezovanje pa tudi marsikateri se šteje stanek. Komite se redno sestaja popoldne. Nekaj važnejših temeljev, katere je obravnaval komite na svojih sejah:

— uveljavljanje samoupravnega družbenega planiranja TOZD, DO, SOZD,

— uveljavitev ustavne vloge in položaj delavca v temeljni organizaciji združenega dela,

— preobrazba srednjega šolstva v usmerjeno izobraževanje,

— izvedba razprave osnutka zakona o združenem delu v Železarni Ravne,

— ekonomski položaj Železarni Ravne v prvem kvartalu 1976 in leta,

— razprava o novem sistemu delitve osebnih dohodkov,

— potrditev plana akcije posojila za slovenske ceste,

— akcija razprav srednjoročnih programov družbenopolitičnih skupnosti in Železarni Ravne,

— pregled rezultatov zborov delovnih ljudi glede samoupravnega sporazuma za osebne dohodke,

— aktivnosti in naloge družbenopolitičnih organizacij v Železarni Ravne v fazi konstituiranja TOZD in priprave na volitve deželativ in delavske slike,

— polletno poslovanje Železarni Ravne in akcijski program za drugo polovico leta 1976,

— priprave na teden Komunista pod gesлом »človek, delo, kultura«,

— ocena ukrepov v zvezi z zaposlovanjem in kadrovskimi gibanji,

— deljen delovni čas v Železarni Ravne

— pregled 11-mesečnega poslovanja Železarni,

— ocena razmer v družbeni samežnosti,

— razprava o osnutku samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo Železarni Ravne,

— priprava na občinsko konferenco ZKS Ravne.

To je le nekaj izvlečkov iz dela komiteja. Ta je sproti obravnaval vso tekočo partijsko, samoupravno in gospodarsko problematiko v Železarni. Se posebej se je komite pripravljal in temeljito zastavil

akcijo tedna Komunista z geslom »človek, delo, kultura«. Poseten je bil temi dati vsebino. Do neke mere smo uspeli, saj je kulturna klima v železarni in krajju zelo porastla. Za uspeh že lahko štejemo to, da se je sestalo vseh 21 osnovnih organizacij ZKS, ki so ocenjevale naše kulturno življenje v sredinah, v katerih pa živimo. To klimo je treba izkoristiti, posledice morajo biti daljšega časovnega značaja, to je kulturna rast našega delovnega človeka.

Komite navezuje stike z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami v železarni. V zadnjem letu je komite in partija nasploh zcela bolje sodelovali z mladinsko organizacijo. V glavnem vsi novi sprejemci v naše članstvo gredo prek predlogov mladine in moramo reči, da so sprejemci uspešni. Tudi drugače skušamo najti skupne poti organiziranja. Z mladinsko organizacijo iščemo poti, kako bi bila mladina bolj uspešna pri tako velikem številu mladih v našem podjetju: 1700 jih je, v mladinsko organizacijo je vključenih le 700. Seveda imajo tudi pri mladini težave, veliko mladih živi zunaj Raven. Sicer je treba reči, da se vodstvo mladine zelo trudi poživiti delo mladih v železarni.

Drugače je pri povezavi dela med sindikatom in partijo. Veliko je bilo stvari, kjer smo našli skupen jezik našega sodelovanja. Predvsem smo sodelovali pri posameznih vprašanjih — odločitvah, ki so širšega pomena za našo delovno skupnost. Tukaj gotovo nismo izkoristili vseh možnosti sodelovanja, vendar začelo delo je dobro zastavljeno, saj vendar imamo sindikati in partija veliko skupnega. Sindikat je masovna organizacija v podjetju, komunisti se moramo uveljaviti tudi v njem delu.

Komite ima tudi dve komisiji: — komisijo za kadrovska vprašanja in — komisijo za delo z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami.

Kadrovska komisija se je sestala po potrebah. Reševala je vse kadrovske potrebe za komite in osnovne organizacije, dajala pa je tudi moralno — politične ocene za vodilna delovna mesta v železarni. Pri zadnjem nastopajo dočlene težave. Zaradi podružljiva-

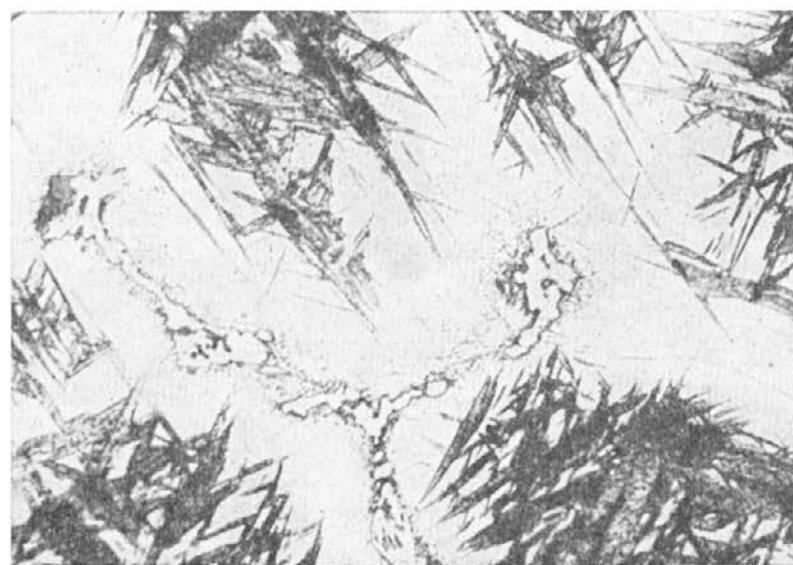
nja kadrovske politike bo treba to prakso spremeniti. Karakteristike bo moral še zmeraj nekdo pisati, vendar bomo morali komunisti v bazi, torej tudi osnovne organizacije, imeti vpliv na kadrovsko politiko v železarni. V razpisnem postopku komunisti moramo biti obveščeni, kdo kandidira za vodilno delovno mesto v železarni, tudi rečemo lahko, komu damo svoj glas. Je pa komisija dajala poštene, realne ocene za vse kandidate, naj so bili komunisti ali ne. V glavnem komisija ni imela izbiro, saj se za razpisano delovno mesto javi en kandidat, razen morda v dveh primerih.

Komisija za delo z drugimi organizacijami se ni sestajala, je pa njen predsednik hodil na nekaj sej sindikata, odborov, delavskih svetov. Ta komisija bo v bodoče več delala, s svojim delovanjem razbremenjuje sekretarja in člane komiteja. Pri kritičnem pregledu dela komiteja moramo povedati, da smo premalo naredili za idejnopolitično izobraževanje našega članstva, tistega, ki ga tudi sami zmoremo. V tem letu mora komite angažirati sile v to smer, da postanemo idejno močnejši. Moram povedati, da so vsi člani komiteja svojo funkcijo sprejeli zelo odgovorno, saj nismo imeli neopravilnega izostanka. Na 11 sejah je bil obisk 84%.

V tem letu smo okrepili tudi sodelovanje s komitejem občinske konference Ravne. Organizacijsko smo se skupno organizirali, skupno načrtovali akcijo tedna Komunista »človek, delo, kultura«. Občinski komite ima pod svojim okriljem izobraževanje naših sekretarjev, skupno organiziramo določena predavanja za sekretarje o zakonu o združenem delu, o družbenem planiranju itd. Velja omeniti, da smo v zadnjem času bolje informirani o delu komiteja in pripravah na konferenco. Skupna želja nas vseh mora biti, da bomo te stike samo še pogibili.

Delo osnovnih organizacij in aktivov

Kot sem že omenil, imamo v železarni 17 osnovnih organizacij in 4 stalne aktive, ki skupno vključujejo 424 komunistov, kar pomeni 9,22 % od skupno 4596 zaposlenih. Zena je v železarni zaposlenih 1036, od tega je članic ZK 38 ali 3,66 %. Naš kolektiv je zelo mlad, okrog 1700 članov kolektiva je mladih, kar pomeni, da so starji 28 let in manj, vendar je od teh samo 115 komunistov, torej 6,8 %. Imamo tudi pregled, da je poprečna starost komunistov v železarni 35 let. V direktni proizvodnji dela 175 komunistov, ostali so infra in vodstvena struktura. Pri bolj detajljni analizi teh številk se lahko zamislimo, saj nam povedo marsikaj: kje so naše žene, kje je naša mladina? Med našo mladino in ženami moramo najti več naših članov. Imamo vendar veliko mladih, dobrih delavcev, predanih delovnih žena, le pravilen pristop do teh ljudi moramo najti in naše vrste se morajo pomladiti. Mladi vendar prinašajo v naše vrste nov duh, svežino in pa tudi kanček revolucionarnosti, katero mnogočrato pogrešamo na naših sestankih. Vendar moramo povedati, da smo ravno na tem področju v zadnjem letu naredili precejšen korak naprej. V naše vrste smo

Grafika

sprejeli 21 novih komunistov, in to v glavnem mladih in še to, večina iz direktne proizvodnje (27). V bodoče mora biti to naša permanentna naloga; pomladitev naših vrst iz neposredne proizvodnje.

Osnovne organizacije so imele pri spejemih precej stroge, vendar objektivne kriterije. To se kaže v tem, ker se ti člani uspešno vključujejo v samoupravno in družbenopolitično delo. Po statutu bi morali pri kandidatih za članstvo imeti predkandidacijsko dobo. Nekateri to že imajo. Kjer je mogoče, bi to prakso spet uvedli. Bodoli član naj bi v tem času spoznal partijske dokumente in način dela v naši organizaciji. Odkrito je treba povedati, da imajo naši sekretarji veliko težav pri iskanju novih članov zaradi visoke partijske članarine; določenim ljudem pomeni to velik izdatek.

Pri svojem delu so se sekretarji srečevali z različnimi težavami. Nekateri namreč delajo v zelo težkih, skoraj nemogočih pogojih. Vzroki so različni. Tisti, ki dela z strojem, se ve, kaj mu je prva dolžnost, to mu nalaga delo in nadrejeni. Tu je problem tipkanja zapisnikov in vabil, ker v obratu enostavno ni koga za to delo. To se naredi doma. Če na vodstvih takih obratov niso komunisti, se to še posebej pozna in nazadnje so težave tudi tam, kjer to so komunisti.

Sedaj bodo zaživele nove TOZD, vodstva le-teh bodo morala ureditati ta problem, partijski sekretarji ne bodo in ne smejo delati v tako slabih pogojih. Vsi mi komunisti in ostali moramo dojeti, da je partijsko delo sestavni del našega dela v železarni. Pri sklicevanju sestankov imajo več težav tisti sekretarji, pri katerih je večizmensko delo. Del je pasivnega članstva. To je bil tudi vzrok, da je bilo nekaj sestankov nesklepnih in so se morali ponoviti. Sicer imamo tokrat zelo vztrajne in delovne sekretarje, svojo obveznost so sprejeli kot partijsko dolžnost, kar se pozna v aktivnem delu vseh osnovnih organizacij in nazadnje tudi v številu sestankov. Še zmeraj velja tista, kjer je dober sekretar, tudi delo nekaj velja, kar pa ne bi smelo biti pravilo. Pravo partijsko disciplino so sekretarji pokazali tudi na sejah komiteja, saj imajo 87% udeležbo. Na splošno pa velja tudi za osnov-

ne organizacije, da so za izobraževanje članov naredile prema. Razen nekaj izjem studijskih sestankov nismo imeli. Zanašali smo se na individualno izobraževanje naših članov, to je pa veliko prema.

Po osnovnih organizacijah so se sestali (Štev. sestankov, štev. sej sekret.):

	sestanki	seje
Jeklarna	5	8
Kovačnica	6	3
Valjarna	5	7
Livarna	7	5
Jeklovlek	6	6
Vzmetarna	6	—
Stroji in deli	7	4
Indust. noži	6	4
Pnevmatiski stroji	5	2
Kalilnica	5	2
Energetski	5	3
Priprava proizvodnje	5	2
Raziskave in razvoj	5	3
Kontrola kakovosti	5	8
AOP	5	—
TRO Prevalje	9	10
DSSS	7	5
Komerciala	8	2
Transport	5	2
SGV	6	6
ETS	3	2

Strešica

Skladovnica

TEDEN KOMUNISTA 77

Občinska konferenca ZK Ravne je letos že januarja zastavila program dela za akcijo teden Komunista 77. Ali jo bomo izvajali z geslom »delu čast in oblast« ali s kakšnim podobnim, ni tako važno. Bistvena je vsebina, ta pa letos obsegata skrb za boljše, bolj disciplinirano, varčno, prizadetno in osebno odgovorno delo na vseh ravneh in v vseh sredinah. Gre za krepitev in razvoj proizvajalnih sil na novih družbenoekonomskih in samoupravnih osnovah.

Področje je zelo obsežno in kompleksno, zato bo tudi dejavnost precej široko razvijana. Tako je zastavljen delo:

— Zakon o združenem delu nas zavezuje, da moramo do konca leta uveljavljati zlasti ugotavljanje celotnega prihodka, razporejanje dodatka in čistega dohodka, delitev sredstev za OD in skupno porabo ter uresničevati načela svobodne menjave dela.

— Treba bo preveriti, kako je samoupravljanje normativno urejeno v samoupravnih splošnih aktih in kako se uresničuje.

— Delu je treba dati tisto vrednost, ki mu v socialistični samoupravni družbi pripada.

— V okviru inventivne dejavnosti naj ne bi bilo delovnega mesta, kjer ne bi česa izboljšali ter s tem dosegli prihranek časa, materiala in dela. Uvesti je treba enostaven in kratek postopek ocenjevanja nevrednosti inovacij in izplačila nagrad zanje.

— Kapacitete in delovni čas je treba dobro izkoristiti. Če ga zdaj vkoristimo izrabimo okrog 70 odstotkov, imamo tu precej rezerv.

— Preučiti je treba možnosti za uvedbo gibljivega (fleksibilnega) delovnega časa.

— Veliko bolj kot doslej bo treba skrbeti za varnost pri delu, da bi tudi na ta način čim bolj znižali bolniške izostanke. Ohranjati in bogatiti pa moramo tudi naše naravno okolje.

— Uveljaviti moramo proces stalnega usposabljanja in izobraževanje ob delu in iz dela.

— Knjigo kot vir znanja je treba narediti dostopno vsem takoj po knjižnicah kot z zmernejšimi cenami v knjigarnah.

— Sestanke je treba racionalizirati, saj lahko s tem prihranimo dočasa.

Nosilec akcije bo ZK skupaj s sindikatom in ZSMS (posebno v delovnih organizacijah) ter s SZDL (zlasti v krajevnih skupnostih). Organisko pa bodo vanjo vključene strokovne službe v TOZD, DO in drugih samoupravnih skupnostih, SIS in IS SO. Koordinacijski odbor bo vodil akcijo na ravni občine, po delovnih organizacijah pa bodo prav tako imenovani odbori.

K.

ANALIZA POŠKODB PRI DELU V LETU 1976

V prejšnji številki Informativnega fužinarja smo že objavili podatke o pogostnosti in resnosti nesreč pri delu, ki prikazujejo uspešnost varstva pri delu v delovni organizaciji Železarne Ravne v letu 1976. Ugotovljeno je bilo, da se je pripetilo skupaj 268 nesreč pri delu ali 5,87 % na stane zaposlenih delavcev (4565). Zaradi nesreč je bilo pri delu izgubljenih skupaj 5268 delovnih dnev. Mnogo več izostankov z dela je nastalo zaradi boleznin — 40.879, porodniškega staleža 16.240 in poškodb izven dela 14.780. Poleg tega je bilo še 2412 izostankov z dela zaradi nege bolnikov in 218 zaradi spremstva. Po zaporednem vrstnem redu so izostanki z dela zaradi nesreč pri delu šele na četrtem mestu. Ugotavljamo pa, da je izostankov z dela zaradi poškodb izven dela sorazmerno veliko in bomo morali v bodoče voditi v službi za varstvo pri delu posebno skrb tudi o tej kategoriji izostankov.

Vzroki nesreč pri delu

Skrbna analiza vzrokov nesreč pri delu, ki smo jo opravili v službi varstva pri delu skupaj z odgovornimi vodstvenimi delavci iz posameznih obratov in prisotnimi organi inšpekcijske dela neposredno po nastanku, nam je bila glavno vodilo za izvajanje takojšnjih in najprimernejših

varstvenih ukrepov. To je gotovo tudi pripomoglo k zmanjšanju pogostnosti nesreč in registriranju samo tistih primerov, ki se po predpisih o invalidskem zavarovanju štejejo za nesrečo pri delu. Vsakoletna natančna razčlenitev nesreč pri delu po posameznih vzrokih nam veliko pomaga pri usmerjanju celotne politike varstva pri delu in pri ustvarjanju ter izvajajanju kratkoročnih in dolgoročnih programov, s katerimi se predpisujejo za izvajanje in pospeševanje varstva pri delu ustrezni varstveni ukrepi.

Previsoko in nepravilno zložene skladownice gredic ogrožajo varnost delavcev. Z dograditvijo nove gredicne hale v valjarni je bilo lani poskrbljeno za pravilno zlaganje ter urejene transportne in prehodne poti. S tem je postal delo v valjarni bolj varno.

nih izkušenj, zaradi slabo vzdrževanega in nepravilno izbranega ročnega orodja, zaradi utrujenosti delavca na delovnem mestu ter zaradi ostalih razlogov, ki jih ni bilo možno opredeliti med nastale vzroke.

Dva primera nesreč pri delu ali 0,75 odstotka sta nastala zaradi opustitve splošnega nadzorstva pri delu. Po enkrat ali 0,37 odstotka pa je bil vzrok za nesrečo nezadostna razsvetljava delovnega mesta, pomanjkljiva električna naprava oziroma instalacija, akutna bolezen delavca in višja sila.

Razčlenitev nesreč pri delu po vzrokih, ki je prikazana za celotno delovno organizacijo Železarne Ravne, velja v glavnem tudi za posamezne TOZD in DSSS.

Pri vseh organizacijskih enotah so na vrhu vzroki nesreč zaradi nesmotrnega ali nezanesljivega načina dela pri posamezniku. Teh primerov je bilo 129, v odstotkih pa 48,13. Na drugem mestu so vzroki nesreč zaradi kršitev predpisov o varnosti, ker delavec ni bil poučen o pravilnem načinu dela ter zaradi nediscipliniranosti. Teh je bilo 43, v odstotkih 16,05. Sledi vzroki zaradi prometnih nesreč, ki so se pripetile na poti na delo ali z dela. Teh je bilo 29, v odstotkih 10,83. Med ostalimi nesrečami jih je še po osem ali 8,98 % nastalo zaradi motenj v teholoških procesih dela in zaradi tega, ker delavci niso uporabljali namenskih sredstev za osebno varstvo pri delu. 7 primerov ali 2,61 % nesreč je nastalo zaradi tega, ker stroji niso brezhibno delovali, po 6 primerov ali 2,24 odstotka nesreč je nastalo zaradi nepravilnega vzdrževanja delovišč in delavnic ter zaradi zatrpanih prehodov in delovišč, po 5 primerov ali 1,87 odstotkov nesreč je nastalo zaradi slabe organizacije skupinskega dela in zato, ker sredstva in delovni prostor niso bila v redu urejena. Zaradi poškodovanih ali odstranjenih varstvenih naprav so se pripetile 4 nesreče ali 1,49 odstotka. Po trije primeri nesreč ali 1,12 odstotka so nastali, ker delavec ni imel potrebnih poklic-

Nesreče po času opravljanja dela in starosti strukturi delavcev

Razdelitev poškodovanih delavcev po času opravljanja dela, na katerem so se poškodovali je razvidna iz naslednje razpredelnice:

	primerov	%
0 — ni na delu	35	13,06
1 — do 1 leta	124	46,27
2 — 1—4 leta	32	11,94
3 — 5—9 let	70	26,12
4 — 10—19 let	4	1,49
5 — 20—29 let	3	1,12
6 — nad 30 let	—	0,00
Skupaj	268	100,00

V koloni 0 — ni bilo na delu so se štele nesreče, ki so se prijetile na poti od doma do delovnega mesta in od delovnega mesta do doma. Do enega leta dela je bilo največ primerov nesreč, to je 124 ali 46,27 %. Če upoštevamo, da se je v letu 1975 na novo zaposlilo v železarni 461 delavcev, v letu 1976 pa le 282, lahko zaključimo, da je pogostnost nesreč te strukture velika. Iz teh podatkov lahko zaključimo, da delavci v tem času še nimajo zadostnih delovnih izkušenj za samostojno strokovno in varno delo. Premalo upoštevajo varnostna navodila in ukrepe ter so zato bolj izpostavljeni nevarnostim pri delu. Prav tako jim na začetku

dela nudijo vodstveni delavci premalo pomoči, da se pravilno in strokovno uvedejo v delo. Z upoštevanjem dejanske številne strukture delavcev po času zaposlitve vidimo, da se število nesreč po daljšem času zmanjšuje. Delavci si pridobijo več znanja in delovnih izkušenj, zato so nesreče pozneje redkejše.

Podatki, prikazani po starostni strukturi poškodovanih delavcev, nam prikazujejo, da je več nesreč pri mlajših delavcih, kar je v sorazmerju s časom opravljanja dela na delovnem mestu.

Predroben razpored nesreč po starostni strukturi je razviden iz naslednje razpredelnice:

	primerov	%
— do 20 let	33	12,31
— od 21 do 25 let	71	26,49
— od 26 do 30 let	51	19,03
— od 31 do 35 let	29	10,82
— od 36 do 40 let	39	14,55
— od 41 do 45 let	21	7,84
— od 46 do 50 let	19	7,09
— od 51 do 55 let	5	1,87
nad 55 let	—	0,00
Skupaj	268	100,00

Med poškodovanimi delavci so torej v večini primerov mlađi ljudje. Posledice nesreč se med drugimi težavami kažejo predvsem v zmanjšanju delovne zmožnosti in pojavih invalidnosti, zato so ti pri mlajših delavcih za celotno družbeno skupnost še bolj obremenilni.

Kvalifikacijska struktura poškodovanih delavcev

Po mnenju vodstvenih delavcev — obratovodij in delovodij, so poškodovani delavci v večini primerov imeli potrebno strokovno izobrazbo za delo, ki so ga opravljali ob nesreči. Po nji-

ho oceni je od skupnega števila poškodovanih delavcev — 268 imelo predpisano strokovno izobrazbo 232 delavcev, brez nje pa je bilo le 36 delavcev. Podatki so vzeti iz izpolnjenih obrazcev prijav o nesreči pri delu. Razporeditev poškodovancev po šolski izobrazbi pa kaže, da je bilo nad polovico primerov nesreč pri delavcih, ki so brez izobrazbe — oziroma imajo nepopolno osnovno šolo ali največ osnovno šolo. Od 268 primerov je teh kar 167 ali 62,32 %.

Podrobnejši pregled poškodovancev po šolski izobrazbi je razviden iz naslednje razpredelnice:

	primerov	%
0 — brez izobrazbe in 1—3 raz. osn. šole	21	7,84
1 — nepopolna osnovna šola 4—7 razredov	45	16,79
2 — osnovna šola — 8 razredov	101	37,69
3 — šola za kvalificirane delavce in drugi strokovni kader	45	16,79
4 — šola za visokokvalificirane delavce	42	15,67
5 — srednja šola	12	4,48
6 — višja šola	1	0,37
7 — fakulteta in visoka šola	—	0,00
8 — neznano	1	0,37
Skupaj	268	100,00

Podatki o visoki pogostnosti nesreč pri delavcih z nizko stopnjo šolske izobrazbe kažejo na to, da delo v železarni ni tako enostavno, preprosto in brez nevarnosti, da ne bi bilo potrebno z delavci bolj temeljito strokovno dopolnjevanje s posebnim podudarkom na varnosti dela. Z dosedanjimi oblikami izobraževanja in izpopolnjevanja s področja varstva pri delu je bil gotovo do-

segzen pomemben uspeh pri zmanjšanju nesreč pri delu, vendar bo nadaljnja poglobljena skrb za določene kategorije delavcev pri strokovnem in varstvenem usposabljanju še nujno potrebna. Poleg tega bo treba povečati nadzor nad opravljanjem dela pri nevarnejših postopkih in opravilih ter se pravočasno prepričati, če je delavec, ki še ne dela dovolj dolgo na delovnem mestu,

že usposobljen za samostojno opravljanje dela. Ne smemo dovoliti, da bi strokovno znanje delavcev zaostajalo za hitrim razvojem tehnike in tehnologije, marveč moramo skrbeti, da poteka razvoj obeh področij vsaj istočasno. Na ta način pa je zagotovljeno produktivno in varno delo.

Poškodbe po vrstah in delih telesa

Po vrstah poškodb je bilo največ udarcev in zmečkanin — 188 primerov ali 70,14 %, sledi urezi in ubodi — 28 ali 10,45 %, prelomi in zvini — 19 ali 7,09 %, očne poškodbe — 15 ali 5,60 %, opekljine — 13 ali 4,85 % in ostale poškodbe 5 ali 1,87 %.

Po delih telesa je bilo največ poškodb na zapestju rok — 119 ali 44,40 %, sledi poškodbe na stopalih 68 ali 25,37 %, spodnjih okončinah — 26 ali 9,70 %, očeh in ušesih — 16 ali 5,97 %, glavi — 16 ali 5,97 %, ustih in dihalih — 3 ali 1,12 % in na ostalih delih telesa — 14 ali 5,23 %.

Analizirane poškodbe tako po vrstah kot po delih telesa nam prepričljivo pokažejo najmočnejše pojave udarcev, zmečkanin, urezov in ubodov na najbolj izpostavljenih delih telesa — zapestju rok in na stopalih.

Za preprečevanje teh kot tudi ostalih na manj izpostavljenih delih telesa, zlasti oči in glave, je izredno pomembna osebna zaščita delavcev s predpisanimi sredstvi osebnega varstva in osebne varstvene opreme. Že pri vzrokih za nastanek nesreč smo ugotovili, da je velik odstotek nesreč prav zaradi tega, ker se ta sredstva nedisciplinirano in nenamensko uporabljajo. V zadnjih letih je

kvaliteta in funkcionalnost osebnih zaščitnih sredstev tako predvsem, da ne sme biti več jih pri delu ovirajo ali drugi neutemeljenih izgovorov. Pri tem pretežno za očitno nedisciplinirano, ki se pogostokrat konča poškodbo. Tu lepega prepričevanja za doslednejšo uporabo zaščitnih sredstev na predpisanih mestih dolgo ne bo.

Obstaja pa še sankcijski ukrep, ki denarne kazni, s katero lahko spektor dela kaznuje delavca, kljub opozorilu ne uporablja predstavnika sredstev osebnega varstva ali če z delovne priprave naprave namerno odstrani varstveno napravo.

Prepričani smo, da bo v prihodnje potrebnih več sankcijskih ukrepov, da bo izboljšala uporaba sredstev in opreme za osebno varstvo pri delu.

Preventivni varstveni ukrepi

V skladu s predpisi o varstvu pri delu in programi za izboljšanje varstva so se v železarni Ravne v letu 1976 izvajali naslednji varstveni ukrepi:

- varstveno izobraževanje delavcev,
- meritve in ocena telesa obremenitev,
- meritve ekoloških škodljivosti in mikroklima,
- zdravstveni pregledi delavcev,
- uporaba sredstev in opreme za osebno varstvo pri delu.

Podrobnejšo analizo o posameznih preventivnih varstvenih ukrepih bomo objavili v naslednjem številku Informativnega žurnarja.

Franc Čegovnik, inž.

NAČRT DELA SKUPŠČINE OBČINE RAVNE V LETU 1977

Na 18. skupni seji vseh zborov skupščine občine Ravne je bil med drugim sprejet tudi načrt dela SO Ravne za leto 1977 po posameznih trimesečnih obdobjih.

1. TRIMESTRJE

— Problematika socialnega skrbstva v občini.

— Predlog odloka o proračunu občine za leto 1977.

— Poročilo družbenega pravobranilca samoupravljanja.

— Poročilo o delu izvršnega sveta SO, o inšpekcijskih službah in upravnih organih občine skupščine.

2. TRIMESTRJE

— Odpiranje novih delovnih mest in zaposlovanje ženske delovne sile.

— Prostorska, urbanistična in komunalna problematika.

— Izvajanje stališč, priporočil in sklepov o nadaljnjem razvoju krajinskih skupnosti.

— Uresničevanje resolucij skupščine SR Slovenije in družbenega dogovora o kadrovski politiki v občini.

— Izvajanje resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju občine v letu 1977. Na podlagi opredeljenih nalog v resoluciji o družbenoekonomski politiki in razvoju občine v letu 1977 bo izvršni svet občinske skupščine poročal skupščini o izvajaju spremenitih nalog, o gibanju gospodar-

stva in družbenih dejavnosti o družbenoekonomskih odnosih na tem področju. I. poročilo maju 1977, II. poročilo v septembru 1977.

— Poročilo občinskega sodnika za prekrške, občinskega javnega tožilca, občinskega sodišča in policijske milice.

3. TRIMESTRJE

— Osnutek sprememb in dopolnitve statuta občine.

— Poročilo skupščinskih komisij in sveta za ljudsko obrambo.

4. TRIMESTRJE

— Stanovanjska politika v občini, samoupravna stanovanjska skupnost in njena vloga in vloga skupščine.

— Samoupravna organiziranost delovnih organizacij v občini.

— Spremembe in dopolnitve poslovništva občinske skupščine.

Sestavni del programa dela občinske skupščine bodo tudi normativni in drugi akti, ki jih bo med letom predlagal v sprejeti izvršni svet občinske skupščine. Predsednik občinske skupščine je predsednik zborov odločajočih predlog izvršnega sveta o razvoju občine v letu 1977. Na podlagi opredeljenih nalog v resoluciji o družbenoekonomski politiki in razvoju občine v letu 1977 bo izvršni svet občinske skupščine poročal skupščini o izvajaju spremenitih nalog, o gibanju gospodar-

NAŠ INTERVJU

V Mežici tudi pogoji za letni turizem

V Fužinarju smo o krajevni skupnosti Mežica že pisali. Tokrat smo se odločili, da bolj natančno opisemo njeno delo, saj je v preteklem letu na področju zbiranja sredstev s samoprispevkom zabeležila vidne uspehe. V Mežici smo za kratek pogovor zaprosili predsednika krajevne skupnosti Marjana Vončina.

»V glavnem smo v krajevni skupnosti Mežica bili že v začetku dokaj dobro pripravljeni na akcijo samoprispevka. Programi so bili zelo natančno izdelani in seveda tudi ocenjeni. Vse to bi lahko utemeljil s tem, da so bili vsi objekti, ki so se gradili s sredstvi samoprispevka, v glavnem v roku gotovi. Seveda smo v planu imeli zajetih tudi precej sredstev bivšega komunalnega sklada. Moram reči, da je upravni odbor imel posluh in da so ta sredstva dodelala v taki višini, kot so bila predvidena v začetku plana. Druga stvar pa je telovadnica v Mežici, ki bi se morala graditi že leta 1976. Vse TOZD so podpisale sporazum za gradnjo negospodarskih objektov, vendar do sedaj tega sporazuma niso upoštevale. Prav ob zaključku leta 1976 smo ugotovili, da so nekatere delovne organizacije izpolnile svojo obveznost, druge pa ne. Po zagotovilih nekaterih predstavnikov delovnih organizacij upamo, da bodo te obveznosti v čim krajšem času realizirane.«

Iz teh sredstev je po prioritetenem redu prva gradnja telovadnice v Mežici, in po dosedanjih sklepah skupščine občine Ravne upamo, da bo še v tem mesecu dala pristanek za začetek gradnje ter bo manjkača sredstva zagotovila pri Ljubljanski banki. Prav na enak način naj bi se gradila šola na Lokovici, ki je tudi na prioritetnem seznamu. Mežičani ne nasprotujemo aneksu Železarne Ravne, s tem da naj bi izpolnili vse člene tega aneksa, to se pravi, da bi tudi po izgostovljeni šoli na Javorniku prispevali sredstva v ta sklad še za druge objekte, ki so predvideni.«

»Kako gledajo vaši krajanji na uspehe, ki ste jih zabeležili v preteklem letu pri zbiranju samoprispevka?«

»Po zaključnih zborih občanov v preteklem letu smatramo, da nekateri krajanji že vseskozi z nezaupanjem gledajo na akcijo zbiranja krajevnega samoprispevka, vendar so končno le prišli do spoznanja, da so s tem izredno pomagali k razvoju kraja in ne nadzadnje sami sebi. Danes me ljudje ustavljam na cesti in pravijo, da smo v tem obdobju s samoprispevkom precej naredili. Zdaj naši krajanji že gledajo z optimizmom na podaljšanje samoprispevka predvsem na podlagi do sedaj opravljenega dela. Sicer pa se krajanji premalo zavedajo, da je krajevna skupnost baza dela vseh krajanov ter se še premalo poslužuje svojih pravic in dolžnosti.«

»Kako sodeluje vaša krajevna skupnost z delovnimi organizacijami v Mežiški dolini?«

»Velika pridobitev je bila to, da smo z delovnimi organizacijami sklenili samoupravni sporazum o dotaciji sredstev za financiranje krajevnih skupnosti, in sicer 0,5 odstotka pri bruto osebnem dohodu na zaposlenega. Večina delovnih organizacij je ta sredstva tudi v redu nakazovala, vendar smatram, da bi lahko bil ta pro-

lahko pri nas zaživel tudi letni turizem, za kar imamo prav tako dobre pogoje: letno kopališče, dom na Peci ter športne objekte. Precej govora je bilo v zadnjih letih tudi o kmečkem turizmu. Žal pa se tu vse do danes ni nič premaknilo.«

»In za konec še želite za bodoče delo?«

Marjan Vončina

cent nekoliko višji, saj je to v glavnem edini denar, ki ga dobijo krajevne skupnosti od delovnih organizacij. Z rudnikom Mežica sodelujemo zadovoljivo, kljub temu da smatramo, da bi lahko posamezne TOZD tudi kako drugače pomagale krajevne skupnosti, saj v njih živijo njihovi delavci. Z drugimi TOZD nimamo zadovoljivih stikov, kar se tiče finančne in materialne podpore. Menim, da bi morali imeti delavci v TOZD več odločilne besede (večji vpliv na delitev ostanka dohodka) za uresničitev svojih potreb v kraju.«

V Železarno Ravne se iz naše krajevne skupnosti vozi na delo okoli 130 delavcev. Prav zaradi tega si želimo z železarno tesnejših stikov predvsem na področju graditve stanovanj, in ne nazadnje tudi za odpiranje novih delovnih mest v zgornji Mežiški dolini.«

»Kakšne načrte imate glede razvoja turizma naplomb v Mežici?«

»Mi vsi si v krajevni skupnosti želimo, da bi se poleg razvoja industrije razvijal tudi turizem. Imamo idealne pogoje za zimski turizem, krajevna skupnost pa si že vseskozi prizadeva, da bi zgradili cesto do vznožja Pece, ki bi služila tudi za potrebe gozdarskega obrata. S tem bi v zgodnjem jeseni in pozni pomladi lahko dobro izkoristili smučišča na Peci, saj bi bistveno podaljšali sezono zimskega turizma. Mislim, da bi

»Moje želje bi v glavnem bila, da bi TOZD imelo več posluha za življenje v krajevni skupnosti in da bi krajanji doumeli, da krajevna skupnost ni nekaj ljudi, ampak da so v njej vsi občani in da naj bi v njej vsi občani za zadovoljevanje svojih potreb tudi uspešno sodelovali.«

F. Rotar

GOSTJE O NAS

Že kar lep čas ljubitelje zimskega športa kakor tudi gostinice vleče za nos nekoliko muhasta zima. Prav zaradi pomanjkanja snega v Mežiški dolini so nekatere žičnice in tudi hoteli bolj samevali, saj so gostje, ki so prej prijahljali k nam, odšli v tiste kraje, kjer je bilo v teh letih dovolj snega in dobre smuke. Tudi letošnja zima ni preveč raddodarna s snegom, kljub temu pa je bolje kot prejšnja leta. Zato so se po dolgem času spet napolnili hoteli, smučišča pa so zaživila. Ker naši gostinci in tudi tisti, ki se poklicno ali kako drugače ukvarjajo z zimskim turizmom, zaradi prejšnjih milih zim niso mogli delovati, kot bi sicer lahko, smo se odločili, da vprašamo nekatere goste, kako so zadovoljni z uslugami po hotelih in na smučiščih ter kako se sploh počutijo na Koroškem. Takole so nekateri povедali v hotelu »Peca« v Mežici:

Zdenko Hasenohuri, prof. telesne vzgoje iz Zagreba:

Ze pet let prihajam z otroki oziroma z učenci osnovne šole Josipa Račiča iz Zagreba v hotel Peca v Mežici. Kar všeč mi je tu predvsem zaradi prijaznih kranjanov in seveda ugodnih terenov za smučanje. Pri vsem tem pa bi nekaj le rad povedal. Vsa prejšnja leta v tem hotelu ni bilo tako slabo s postrežbo ter z razvedrilo kot letos. Ne vem, zakaj so prav sedaj, ko so se zopet povrnile zime tudi v ta predel Koroške, gostinci popustili. Res je hrana v hotelu dokaj dobra in so tudi dobro organizirali učitelje smučanja. Menim, da bodo v bodoče morali v Mežici stremeti za tem, da bodo znali privabiti nove goste in jim tudi zagotoviti, da se bodo čez leto zopet vračali k njim.«

V istem hotelu smo se pogovarjali tudi z **Zoržem Sevićem**, ki pa takole pravi:

»Prvič sem sedaj tu v Mežici, pa moram povedati, da sem presenečen nad prelepo pokrajino. Kljub temu, da ne smučam, mi v hotelu kar ugaja. Mogoče bi morali le malo bolj poskrbeti za razvedrilo svojih gostov, saj smo

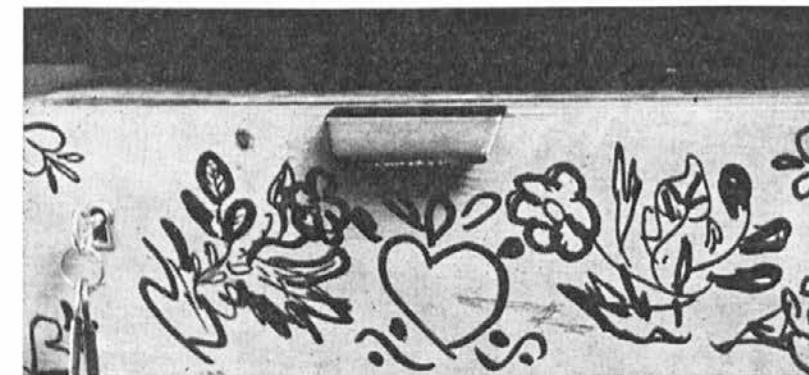
sedaj prepuščeni sami sebi. Menim, da bi lahko priredili enodnevne izlete v višje predelje, saj mi, ki prihajamo iz Zagreba in tudi od drugod, ne poznamo življenja tukajšnjih kmetov, še posebno v zimskih mesecih. Drugače pa redno odhajam na smučišča, ki so dokaj solidno potpetana in urejena za varno smuko. Prav tako so mi všeč učitelji smučanja, ki so venomer pripravljeni priskočiti na pomoč z dobrimi nasveti. Mislim, da bom še prišel na Koroško. Vendar pa bi nekaj le svetoval delavcem tega hotela. Ne vem, zakaj ne gredo z propagando širše, saj njihov hotel spada med najbolje urejene, pa bi morda prav zaradi tega lahko v zimskih kakor tudi v poletnih mesecih privabljal goste. Tako pa, kakor sem opazil, jim ni preveč do tega, da bi gostje v večjem številu prihajali v Mežico.«

Iz Mežice nas je pot zanesla tudi v Prežihove Kotlje, v hotel Rimski vrelec. Tudi tu smo se pogovarjali z nekaterimi gosti. Občutek ob vstopu, da ta hotel bolj sameva, ni bil točen. Res hotel ni bil čisto zaseden, saj kot nam je povedal direktor, so šele pričakovali večje število gostov, ki bodo pri njih ostali na zimskem dopustu. Povedal nam je tudi, da bodo, če bodo gostje zainteresirani za smučanje, pripravili tudi smučišča. Takole je povedal eden od gostov:

»Prav škoda je tega hotela, da takole propada iz leta v leto. Večkrat prihajam sem na zimski dopust, pa lahko rečem, da je tod kar v redu. Dobra hrana, možnosti za daljše in krajše izlete v naravo. Mogoče bi le morali malo bolj pomisliti na razvedrilo svojih gostov. Sicer pa vam najzupam, da mi je v tem hotelu najbolj všeč biftek. Daleč naokoli nimajo takšnega kot prav tu v Kotljah.«

Kratek povzetek: vse je torej kar v redu, le malo več domiselnosti in pozornosti pa razvedrila za goste!

F. Rotar

Domačnost

„DUHOVNA“ PROIZVODNJA ČLOVEKA

Marx je zapisal v »Kritiki Gothskega programa« takole: »V isti meri, kakor se delo družbeno razvija in postaja s tem vir bogastva in kulture, se razvijata tudi revščina zapuščenost pri delavcu, bogastvo in kultura pri delavcu.«

Kaj me je privedlo do tega, da sem začel globlje razmišljati o tem, kaj je kultura, kulturno življenje in ne nazadnje kulturna politika, bi moral iskati v svojem vsakodnevnem delu in življenju. Prav posebno pa me je pritegnilo in prevzelo to, kako se to pojmuje in dokazuje celo na takih srečanjih, kot je bilo nedavno v Tito-vem domu. Prepričan sem pa, da se podobno dogaja tudi v slovenskem in jugoslovanskem prostoru.

Bralcu bi želel povedati, da moje razmišljanje ni nekaj najnovejšega (s tem vprašanjem se ukvarja tudi več kulturnih in političnih delavcev), ampak da je v vrsti teh, ki že lep čas poskušajo preti klasično pojmovanje vsega, kar je posredno in neposredno vezano s kulturo, kajti kultura ni in ne more biti poseben odsek dela. Namreč, kultura ne more biti samo znanost, izobrazba, umetnost ipd., kulturno življenje ne more potekati samo v prostem času in neodvisno od dela (proizvodnje). Potrebe sodobnega delavca presegajo tradicionalno pojmovanje kulture kot avtonomne duhovne sfere. Kultura se spreminja v neposredno proizvodnjo — duhovna moč delo (proizvajalno) delo pa postaja vse bolj svojevrstna kultura.

Nekaj bistvenih vprašanj je: kako se gleda kulturnega (duhovnega v širšem smislu besede) življenja delavstva veliko bolj opreti na proizvodno delo in na delovno skupnost; kako priti do prvin v delu in ob delu (v vsem, kar proizvodno spremi, kot narava, delovno okolje, družba); kako oblikovati ustrezno kulturno politiko delavcem že v delovni skupnosti in v večji meri osvobajati t.i. notranjo duhovno silo, skrito v sleherni proizvodnji? Obenem pa storiti vse, kar je že mogoče, da bi delavcu dosežki v kulturi, ki je v marsičem zunaj njega, odčutjena, nerazumljiva ipd., ne prisli kot nekaj tujega, božanskega, pri čemer je on lahko samo občudovalec, uživalec, »porabnik«, ne da bi mogel kdaj pomisliti na

to, da ima v rokah že precej možnosti celo za tako ustvarjalnost tudi on sam — kot človek, proizvajalec in občan.

Kaj in kje premakniti, spremeniti v kulturni politiki v družbenih razmerah, glede katerih smo skupnega mnenja, da niso zadovoljive? Akcijo bi morali razvijati v smeri vse večjega osvobajanja duhovne potence v proizvodnem delu, da se prikrite ustvarjalne (sposobnosti) možnosti delavskega razreda v večji meri sprostijo, obenem pa obogatijo v vsem, kar je zanje na razpolago v tradicionalni kulturi, kakršna se je gibala zunaj proizvodnje. To pa naj bi bile tudi osnove nove kulturne politike.

Prvi možni korak, ki ga vidim, je tale: doseči, da bo sleherni OZD imela svojo kulturno politiko (česar do zdaj ne bi mogel trditi za Železarno Ravne) oziroma da bo v procesu združevanja dela preoblikovala današnjo kulturo. To pa ni nič drugega kot preobražanje celotne družbe.

Smoter kulturne revolucije je celovit človek, to pa danes pomeni: delavec, ki naj se čedalje bolj združuje in združen osvobaja s svojim delom vred. To pa bo mogoče, če bo duhovna poteca čedalje bolj navzoča v njegovem delu; tista, ki je že v njem in ob njem nastaja in se razrašča, kakor tista, ki je nastajala in nastaja v veliki meri še zmeraj zunaj njega, zunaj proizvodnje. V takem stanju bi bila proizvodnja vse bolj celovita, proizvodno delo delavca in njegovo življenje ena sama celota, v kateri ne bi ločevali telesne in duhovne ustvarjalnosti.

Kako doseči, da postane človek-proizvajalec v materialni proizvodnji človek-proizvajalec v sferi duhovnih dejavnosti? Tega ni mogoče doseči z umetnim spajjanjem tradicionalne kulture z delavstvom, proizvodnjo, samo z izobraževanjem in priejanjem gledaliških predstav, ampak je potrebno, da delavčeve delo pridevremensko s pomočjo združevanja dela značilnosti celovitega procesa, ki zajema v sebi vse, kar sicer imenujemo duhovno življenje.

Nekateri so prepričani, da je prosti (čas izven plota) edini pravi čas za sproščanje duhovne ka-

pacete. Zato sem se odločil, da opozorim na takšno gledanje prostega časa, ki v kulturnem življenju delovnega človeka ne sme imeti tako odločilne vloge. Po mojem gre tu za napako, da se samo ali predvsem prostemu času pripisuje odrešilno kulturno poslanstvo, ne da bi se upoštevalo proizvodno delo z vsemi duhovnimi prvinami, ki jih vsebuje. Skratka, ni mogoče, da bi bil delavec v prostem času svobodna ustvarjalna osebnost, v delovnem času pa stroj, mezní delavec. Prostor, kjer naj bi se celovito kulturno življenje sproščalo, izražalo, je ne le družba, narava, temveč tudi delovno okolje, proizvodnja, skratka delovna organizacija.

Bistveno za OZD, če ima leta izdelano kulturno politiko, je: ali gradi kulturna politika delovne organizacije na stvarnih možnostih, na stvarnih prvinah proizvodnje (z njo obstoječo duhovno potenco vred) in vsega, kar jo obdaja, kot življenjske in kulturne razmere. In ali se ne zožuje, kar se tiče kulturnega življenja, na umetniške, športne, izobraževalne in bolj poredko na kake izumiteljske ali raziskovalne dejavnosti? Zato, da bo na delavčevu proizvodno delo mogoče vse manj gledati kot na preprosto (ročno) delo, ampak vse bolj kot na visoko kvalificirano delo, ki vsebuje prvine kulturnega (duhovnega, intelektualnega) in ki terja, da delavec uporablja znanje, znanstvene dosežke, višjo stopnjo samoupravnega združevanja ipd. Kar pa se tiče kulturnih ustanov, bi moralo obveljati enako kot za celotno kulturno politiko družbe: kulturne ustanove morajo biti organski enakopravni sestavni del združenega dela, njihovi delavci pa delavci na skupni fronti s proizvajalcji v materialni proizvodnji — skratka delavci v celovitem procesu proizvodnje!

Ce je samoupravljanje najširši družbeni okvir gibanja za osvobajanje človeka in njegovega dela, potem ne moremo v njem videti samo institucionalnih, pravnih, gospodarskih, tehnoloških, političnih ipd. prvin, ampak tudi kulturne (kot osvobajajočo se človeško energijo), to, kar mora postati notranja moč samoupravljanja.

Zdi se mi prav, da se je moje razmišljjanje dotaknilo ravno teh temeljnih vprašanj eksistence, saj se boj za višjo raven socialističnih odnosov, za družbeni angažma slehernega človeka, sleherne družbene skupnosti, organizacije in ustanove, nedvomno najbolj kreativno bije ravno na kulturnem področju.

Najbrž ne bo odveč, če naredim kratki »sprehod« med delavci obratov mehanske proizvodnje in iz njihovega razmišljjanja ugotovim, kaj je za njih kultura in kulturno življenje.

Obrat industrijskih nožev

Na vprašanje, kaj je kultura, mi je delavec odgovoril naslednje: da je to pravilen odnos do starejših ljudi znotraj in zunaj delovne organizacije in da se kulturno obnaša. Gleda kulturnega življenja je dejal, da je za takšno življenje potrebno, da človek veliko bere knjige, obiskuje kulturne prireditve (kjer nastopajo pevski zbori, gledališča, folklor-

ne skupine) ter da se ukvarja z umetnostjo.

Vzmetarna

Delavec je dejal, da je kultura pravilen odnos do starejših — najverjetneje pa bi moral veljati tudi obratno (podprt G.D.) ter pravilen odnos do orodja. Glede kulturnega življenja je mnenja: Ce želi delovni človek imeti kulturno življenje, je potrebno, da čimvečkrat obiskuje kulturne prireditve.

Stroji in deli

Janez je v svojem razmišljjanju dejal, da je kultura pridobljeno znanje, ustrezen obnašanje ter pravilen odnos do starejših ljudi. Kulturno življenje pa mu pomeni to, da je potrebno, da sleherni človek obiskuje kulturne prireditve, da sam sodeluje na tistem področju kulturnega udejstvovanja, kjer si sam želi.

Pnevmatični stroji

Neka delavka je dejala, da je kultura to, če se človek pravilno obnaša, če ima pravilen odnos do sočloveka in da ima urejeno zasebno življenje. Sicer je bila enaka mnenja kot vsi ostali, razen da jih je dopolnila, da se mora človek več ukvarjati z literaturo.

Kalilnica

Eden izmed kalilcev je dejal, da je kultura doživljjanje nečesa, kar si želiš, da ima pravilen odnos do starejših ljudi ter lepo vedenje. Za kulturno življenje pa je rekel, da mora biti prisotno na vsakem koraku v vsakodnevnem življaju. Prenašanje kulturnih navad in pridobitev na druge ljudi ter da se je potrebno posvetiti velikemu knjigi.

Iz razgovorov, ki sem jih imel z delavci, je dobro razvidno, da bo potrebno kulturno politiko v železarni Ravne v neki oziroma celotni obliki in razsežnosti do graditi ali spremeniti, seveda če je le-ta do sedaj sploh obstajala. Jasno pa je, da jo bo treba zgraditi na zdravih, bolj perspektivnih temeljih, ki ne bodo preobremenjeni s priokusom klasičnega pojmovanja kulture.

Danilo Golob

ISKRE

V revmatizem in pravo ljubezen verjamemo šele, ko se nasloti.

Samo ženske in zdravniki vedo, kako radi si moški dajo lagati.

A. France

Skromnost je lastnost, ki jo ženske pri ljubimcih bolj hvalijo, kot ljubijo.

Sheridan

Spremeniti se ne more nihče, poboljšati vsak.

Revežu pomagaj, berača naženi!
Star pregovor

Pismo ne zardeva.

Cicero

»Spoznavajmo svet in domovino« na Ravnah

NAČELA IN GESLA

— Proizvodnja je tako po kvaliteti kot po kvantiteti odvisna od večje storilnosti in boljše organizacije dela.

— Proizvodnja je odvisna od tega, koliko zna kdo razviti kooperativni ali izvrševalni duh, pritegniti druge in sodelovati z njimi.

— Učinkovitost je treba podpirati in vzpodobujati tisto, kar bo večalo produktivnost.

— Kontrola, kritika in samokritika so koristne in potrebne, sicer družba drsi v nekvalitetu.

— Vodja mora biti osebno angažiran v vsaki fazi dela, a celotni pristop mora biti elastičen in human, ne pa avtoritativen in tog. To je učinkovitost, to je uspeh in vse to je treba podpirati.

— Eden od razlogov za formiranje TOZD je, da ljudje dobijo oz. jim vrnemo smisel odgovornosti za profit in izgubo.

— Vsako podjetje je živ organizem in njegova struktura se mora prilagajati spremembam forme in cilja podjetja.

— Tudi formalno dobra organizacijska struktura postane neučinkovita, če so odnosi slabí.

— Za uspeh podjetja je zelo važno, kako raste volumen prodaje. Z drugimi besedami: pazi na prodajo in s pogojem, da stroški ne rastejo nekontrolirano, se bo dobček sam ustvarjal.

— Denar predstavlja univerzalno mero vrednosti ciljev, olajša primerjavo, kontrolo in osredotoči pozornost na dejstvo, da končni rezultat mora biti rentabilno delo.

— Izobraževanje ni samo splošno kulturno delo, ni samo humanizem, ni samo socialno in politično vprašanje, ampak z vidika gospodarjenja v prvi vrsti nadvse važna gospodarska postavka, ki mora z vso svojo težo in rentabilnostnim računom priti v gospodarske kalkulacije.

— Najvažnejša dejavnika proizvodnje sta človek in njegovo delo.

— Človek, ki hoče biti skrajno dominanten, ne bo dober vodja, ampak diktator.

— Največ napak pri ocenjevanju delovnih mest izvira iz neobjektivnega vrednotenja dela.

— Nekatera delovna mesta so više vrednotena samo zato, ker spadajo v neko privilegirano skupino.

— Tudi v najbolje organiziranem podjetju se nabere v letu dni toliko sprememb, da najboljša ocena delovnih mest zastari.

K. A.

Kazantzakisova pisateljska pravčnost poskuša gledati s treznim očesom na obe strani. Osebe tako na turški kot na grški strani so večkrat zarisane groteskno, tudi karikirano, a pisatelj vedno pokaže tudi v nasprotniku njegovo človeško jedro.

Charles Berlitz, Bermudski trikotnik. Maribor, ZO 1976. 255 str. 180 din.

Knjiga je ena od mnogih, ki poskušajo razložiti, zakaj se v morskom trikotniku med Bermudi, Florido in Kubo vsako leto potopi na »skrivenosten« način več ladij in izgine več letal kot kjerkoli drugje na svetu. Nasprotinci pobijajo »skrivenost« z naravnimi pojavi, a svet je le bogatejši za misterijo, v kateri gre menda tudi za nadnaravne sile.

Gerhard Ellert, Atila. Biografski roman. Maribor ZO 1976. 291 str. 140 din.

Pisatelj opisuje Atilo in njegove Hune skoraj s simpatijo. Očitno mu je bil hunske vojskovo vodja pri srcu kljub nasilju in brezobzirnim življenjskim nazorom na poti do slave in moči. Knjiga spada med tiste, ki se preberejo »na dušek«.

Lepo vedenje od A do Ž. Priročnik. Lj. CZ 1976. 240 str. 195 din.

Posamezna področja lepega vedenja so v knjigi urejena v kratka poglavja, razvrščena po abecedi, npr. alkohol, artičoke, avto, bolnik, cvetje, delovno mesto, inozemska potovanja, nagovor, obisk, pismo, razprava, vtikanje, vabilo, večerna obleka, ženitni oglas. Tako dobi bralec v kramljajočem stilu natančna navodila za obnašanje ob posameznih priložnostih, prilagojena moderemu času. Marsikatero področje medsebojnih stikov med ljudmi je pri nas prvič normativno obdelano.

Po knjigi 76 S. Z.

Šentanel

Metallurgia and Metal Forming

Metal Progress

Non Destructive Testing

Pneumatic Digest

Steel Castings Abstracts

Steel Times

Scandinavian Journal of

Metallurgy

Transactions of the American

Foundryman's Society

Ultrasonics

Welding Journal

Ruske

Defektoskopija

Litejnoe proizvodstvo

Metalovedenie i termičeskaja obrabotka metallov

Metallurg

Referativnyj žurnal metalurgija

Stal

Zavodskaja laboratoriya

Zurnal analitičeskoi himii

Zurnal fizičeskoi himii

Francoske

Fonderie

Formage et traitements des

Metaux

Revue de Metallurgie

Traitement Thermique

Ceška

Hutnické listy

Poljska

Hutnik

Madžarska

Kohászat Banyszati es Kohászati Lapok

Italijanska

La Metallurgia Italiana

O PRIHODNOSTI

Prihodnost prihaja v obrokih, zato je znosna.

Polgar

* * *

Prihodnost, o kateri se preveč govori, pripada preteklosti.

Malraux

* * *

Nikoli ne mislim na prihodnost, že tako pride dovolj hitro.

Einstein

* * *

Cesto pride prihodnost prej, preden ji dorastemo.

Steinbeck

S KNJIŽNE POLICE

IZVIRNA DELA

Franci Strle, Veliki finale na Koroškem, samozaložba, Lj. 1976. 438 str.

Avtor je na podlagi proučevanja in temeljitega primerjanja dokumentov kompleksno prikazal dogajanja ob koncu vojne v severni Sloveniji oziroma na Koroškem in analitično obdelal takratne vojaške operacije slovenskih brigad oziroma enot JLA. Zanimivi in tehtni so opisi bojev, v katerih so se naše enote znašle v spopadu z nemškimi in izdajalskimi enotami — torej boje na Poljani in v Podklancu. Za naše bralce bo to še posebno zanimivo branje.

Beno Zupančič, Popotovanja. Mladinska knjiga Lj. 1976. 428 str. 188 din.

Popotni zapiski, zbrani v tej obsežni knjigi, so samo izbor vsega tistega, kar si je pisatelj spotoma zapisoval in skiciral v popotno beležnico. V izbor je uvrščenih največ zapiskov s potovanj na Bližnji vzhod pa iz Latinske Amerike in ZDA.

Miroslav Košuta, Pričevanje. Pesniška zbirka. Založba Lipa, Koper, 1976. 96 str. 96 din.

Pesnik je v zbirki razpet med trdo stvarnost mestnega vsakdanja in neuklonljivo notranje hootenje, ki bi želelo drugačen ritem, pa se mora vedno premagano umikati pred resničnostjo. Stilno formalna stran pesmi je sveža, od pesmi do pesmi spremenljiva, ritmično ubrana na tržaški govor.

PREVODI

Karl Marx, Kapital. CZ Lj. 1976. Tretji, dopolnjeni natis, 512 str. 120 din.

Borchardtova knjiga bo omogočila vsakemu, ki jo bo skrbno predelal, spremljati in globlje razumeti razprave naših teoretikov o problemih vrednosti, cen, denarja, produktivnosti, dohodkov, rente itn. Kot zanesljiv priročnik bo spremljala dijake, študente in vse tiste, ki žele spoznati Marxov ekonomski in družbeni nauk.

Nikos Kazantzakis, Kapitan Mihalis. Roman, Lj. CZ 1976. 355 str. 98 din.

Roman se dogaja na Kreti 1. 1889 in obravnava vstajo Grkov proti Turkom. Osrednja oseba je kapitan Mihalis, divja, bojevita narava, trd, neusmiljen bojevnik.

REVIE V STROKOVNI KNJIŽNICI

Angleške

Atmospheric Environment

Analytical Chemistry

The Analyst

Analytical Abstracts

Applied Spectroscopy

The British Foundryman

The British Journal of Non Destructive Testing

Computer Weekly

Control Engineering

DATA Processing

Eletronics

Foundry Trade Journal

Hydraulic Pneumatik Power

IEEE Transactions on magnetics

Journal of Chromatographic Science

Ironmaking and Steelmaking

IAMI Iron Age Metalworking International

Instruments and Control Systems

Metals Technology

Metal Bulletin Monthly

Modern Casting

Materials Evaluation

Metal Finishing

Gibanje zaposlenih v tovarni

v času od 21. decembra 1976 do 20. januarja 1977

Tek. št.	Priimek in ime	Rojen	Kvalifikacija	Obrat	Odkod je prišel
SPREJETI DELAVCI					
1.	Kovačič Srečko	19. 1. 1956	NK delavec	valjarna	iz JLA
2.	Kremljak Zvonko	22. 7. 1954	SS strojni tehnik	PD TOZD MP	iz JLA
3.	Logar Damijan	29. 12. 1956	KV ključavničar	valjarna	iz JLA
4.	Mesner Branko	20. 9. 1954	KV ključavničar	obrat rezalnega orodja — TOZD TRO	iz JLA
5.	Mičovič Alenka	1. 9. 1953	VSS socialni delavec	socialna služba (pripravnik)	
6.	Muharemi Muharem	31. 1. 1949	NK delavec	valjarna	ponovna zaposlitev v ŽR štipendist ŽR
7.	Rozman Alojz	19. 6. 1953	VSS abs. met.	služba za razvoj TOZD MP (pripravnik)	
8.	Švajger Milan	1. 8. 1950	VSS abs. met.	služba za razvoj TOZD MP (pripravnik)	štipendist ŽR
9.	Takač Ferdinand	4. 6. 1956	KV brusilec	obrat industrijskih nožev	iz JLA
10.	Verhnjak Dušan	1. 11. 1956	KV rezkalec	obrat industrijskih nožev	iz JLA
11.	Volker Branko	26. 4. 1955	NK delavec	špedicija	iz JLA
12.	Zalesnik Adrijan	24. 8. 1955	SS metalurški tehnik	kovačnica (pripravnik)	iz JLA

Tek. št.	Priimek in ime	Rojen	Kvalifikacija	Obrat	Kam je odšel
ODJAVLJENI DELAVCI					
1.	Kolman Zdenka	16. 9. 1958	NS	obračun OD	potek pogodbe
2.	Rotovnik Marjan	29. 3. 1955	PK žarilec	kalilnica	dana odpoved

Izobrazba — kvalifikacija**Sprejeti delaveci**

- 1 — VSS socialni delavec
2 — VSS abs. metalurgije
1 — SS metalurški tehnik
1 — SS strojni tehnik
2 — KV ključavničar
1 — KV brusilec
1 — KV rezkalec
3 — NK delavci

Odjavljeni delaveci

- 1 — PK žarilec
1 — NS

NESREČE PRI DELU V JANUARJU 1977

Ivan Pasarič, jeklarna — pri nameščanju vmesnega kavila na kavelj škripčevnika si je poškodoval kazalec desne roke.

Pri odvijanju matice na glavi kaluparskega stroja z vzvodom, ki ni pravilno nalegal v ležišče, je delavec Jože Kren padel s stroja vznak. S hrbotom je najprej udaril ob rob plošče kaluparskega stroja, nato pa padel na tla. Le zaradi srečnega naključja ni prišlo do težjih telesnih poškodb

Mihael Krof, valjarna — ko je šel kontrolirati material, je padel v nepokrit vodovodni jašek, pri čemer si je poškodoval desno nogo.

Dominik Plemen, valjarna — pri nalaganju konti peči se mu je gredica skotala na desno roko ter mu poškodovala sredinec.

Mirko Barič, jeklarna — pri nameščanju avtomatskih klešč na kavelj žerjavne verige so mu klešče poškodovale mezinec desne roke.

Mirko Pešl, kovačnica — pri odpenjanju jedra avtomatske klešče niso takoj popustile, ko pa jih je ročno aktiviral, so popustile ter mu pri tem poškodovale sredinec desne roke.

Anton Pogač, jeklarna — po avtogenem razrezu jeklene cevi je z roko odstranjeval odrezani del, pri tem pa mu je ta zdrsnil na levo roko ter mu jo poškodoval.

Fabijan Hip, kovačnica — pri reguliranju stojala na primerno višino, da bi nanj lahko namestil kovanec, si je poškodoval prstane desne roke.

Anton Ugrin, jeklovlek — pri odrezanju žice na bobnu žičnega stroja ga je opazila po obrazu.

Zlatko Pirtovšek, valjarna — pri ravnjanju gredice na ravnalem stroju je to zaradi prevelike ukrivljenosti stisnilo med valje ter ga je pri tem udarila po levi roki.

Slavko Gregorec, jeklarna — pri zalaganju peči je zaradi mokrega vložka brizgnila talina iz peči ter ga opekla po obrazu, roki ter hrbitu.

Vinko Ledinek, kovačnica — pri razkladanju kovaške peči ga je drog, s katerim je podložil kovanec, udaril po podlahti desne roke.

Silvo Gerold — kovačnica, pri nameščanju gredice na brusilno kozo so klešče popustile, pri tem pa si je na ostrem robu gredice porezal zapestje desne roke.

Franc Danilo, centralna delavnica — med ravnjanjem zamašnega droga ga je stisnilo za prstane na desni roki.

Slavko Kobal, energetski obrat — pri zategovanju matice na priključku ogrevalca so mu cev-

ne klešče zdrsnile, tako da je skoraj padel, pri tem pa si je nategnil ramenske vezi.

Franc Potočnik, centralna delavnica — pri ročnem tuširanju ležaja si je med obračanjem tekalnega kolesa poškodoval palec leve roke.

Adolf Žvikart, industrijski noži — pri obračanju nožev za rezanje pločevine mu je zaradi teže noža zvilo zapestje desne roke.

Marija Studenčnik, stroji in deli — pri prenašanju batov na zrisovalno mizo so jo stisnile klešče za palec desne roke.

Stefka Petrič, industrijski noži — pri zategovanju obdelovanca v primež se je udarila po palcu leve roke.

Jože Verdinek, stroji in deli — pri privezovanju obdelovanca z žerjavno verigo se je zlomila podlaga, na kateri je bil obdelovanec, ki se je skotalil in stisnil ponesrečenca za kazalec in sredinec leve roke.

Rudolf Kotnik, stroji in deli — pri brušenju strugarskega noža je z njim zadel v vijak, s katerim je pritrjena brusna plošča, in mu je potegnilo nože med ploščo in naslon. Pri tem mu je odrgnilo dlan leve roke.

Filatelija Filatelija Filatelija Filatelija FILA

FILATELIA FILATELIA FILATELIA FILATELIA FILA

POOLIMPIJSKE ZNAMKE NA TEMO OLIMPIADA

Zadnjega novembra lani je poštna uprava LR Mongolije izdala serijo priložnostnih poštnih znamk za sedem vrednosti. Tematsko je ta serija povezana z minulimi olimpijskimi igrami v Montrealu. Tokrat niso prikazane posamezne discipline, temveč zmagovalci v teh disciplinah — tisti, ki so dobili dve ali več medalj. Prikazani so plavalec Naber, telovadka Comaneci, plavalca Ender, telovadec Cukuhara, kolesar Braun, atlet Viren in telovadec Andrianov. Naklada je 250 tisoč kompletnih serij. Na spominskem bloku, ki je bil izdan

ob isti priložnosti, je prikazan mongolski rokoborec Zevega, nacionalni ponos, osvajalec srebrne medalje. Spominski blok je namenjen zračni pošti in je natisnjen v nakladi 30 tisoč izvodov.

Tudi poštna uprava Madžarske je posvetila priložnostno izdajo uspehu svoje nacionalne selekcije na igrah v Montrealu. V prodajo je šla 14. decembra, sestavljena pa je iz serije petih znamk in spominskega bloka. Celotna nominalna serija je 12 forintov (40 in 60 filerjev in 4 forintov 1,4 in 6). Spominski blok ima vrednost 20 forintov. Znamke prikazujejo dvigalo uteži in rokoborbo v svobodnem stilu (dve srebrne medalje). Moški enosedežni kajak in ženski dvosedežni kajak (srebrne medalje), telovadca na konju z držaji (zlata medalja), tekmovalko v floretu (zlata medalja), metalka kopja (zlata medalja). Naklada je 376 tisoč nazobčanih in 9.500 nenazobčanih kompletnih serij ter 293.800 nazobčanih in 10.500 nenazobčanih blokov.

ARABSKI EMIRATI SPREMENILI MIŠLJENJE

Casi se zares spreminjajo. Primer za to je tudi primerno vedenje poštnih agencij združenih arabskih emiratov, ki se na vse načine trudijo, da bi v najkrajšem času izbrisali vse tisto, kar so filatelisti vrgli na šejkate, pri nedavno še nori dirki v izdajah novih serij. Nova politika izdajanja znamk je zares več kot solidna. Ni več trgovske propagande, emiratski poštarji, ki so zamenjali agencisce prekučevalce, pa obveščajo tisk o novih izdajah še, ko so že izšle.

f. u.

Najdražja znamka

Najdražja znamka na svetu je bila pred kratkim razstavljena v Tokiju v galeriji Tobi. Beseda je o edini znamki britanske Gvajane z nominalno vrednostjo 1 C iz leta 1856 z načrtom jadrnice. To edinstveno temno rdečo znamko je kupil leta 1970 Irvin Vojnberg iz Pasadene (ZDA) za račun svoje filatelistične skupine, ki steje

REKREACIJA IN ŠPORT

PRVENSTVO ZELEZARNE RAVNE V VELESLALOMU

Na Ošvenovem travniku je bilo prvenstvo železarne v veleslalomu. Tekmovalci so bili razdeljeni v štiri skupine: pri ženskah ni bilo starostnih omejitev, moški pa so bili razdeljeni v tri skupine: do 35 let, od 35 do 45 in nad 45 let.

Pri ženskah je zmagala Mara Komar pred Jožico Taks. Med veterani je bil najboljši Tone Godec, za njim sta se uvrstila Božo Radivojevič in Alojz Goligranc. V srednji skupini je osvojil prvo mesto Ivan Ivarnik, drugi je bil Tone Navodnik, tretji pa Ivan Pudgar. Pri mlajših je bila konkurenca po številu in kvaliteti največja. Za osvojitev prvega mesta so tudi pri nas tokrat odločale stotinke sekunde. Rezultati mlajših moških: 1. Roman Skrinjar 1.19,26, 2. Jaka Waltl 1.19,31, 3. Peter Wlodyga 1.22,14, 4. Alojz Mlinšek 1.23,09, 5. Alojz Potočnik 1.24,01.

Progo je pripravil Ivan Ivarnik. Najboljšim posameznikom pa je razdelil kolajne vodja tekmovanja Dominik Kos.

PLAVALNI MITING »RAVNE 77«, OCENA — ODLIČNO

22. in 23. januarja 1977 je bil na Ravneh tretji mednarodni plavalni miting, ki je namenjen predvsem mladim obetajočim plavalcem, sedanjim in bodočim rekorderjem. Podatki o nastopajočih povedo, da je tradicionalni plavalni miting najkvalitetnejša prireditev za mladi plavalni rod v Jugoslaviji. Nastopilo je 160

vsega skupaj samo osem članov in ki zbira izključno takšne znamke.

Znamka je bila tedaj plačana z 280.000 dolarji, kar predstavlja danes absolutni rekord v filateliji, saj do sedaj za eno samo znamko še ni bila izplačana takšna vsota (v našem denarju je to več kot 5 milijonov din). Na razstavi v Tokiju je bila ta znamka zavarovana za 750.000 dolarjev, a dan in noč so jo stražili oboroženi stražarji. Znamka je bila zaščitena pred ognjem, od zgoraj pa s specialnim stekлом, odpornim proti streljnemu oružju. Seveda ni bila na prodaj in so jo lahko obiskovalci občudovali le od daleč.

Kitajske znamke so vedno bolj zanimive

Vedno več zbiralcev vsega sveta zbira znamke LR Kitajske. Na zadnji razstavi azijska filatelia v Vesterburgu, SR Nemčija, je bilo od 68 eksponatov trinajst s temo »Kitajska«.

Ceprav je do teh znamk zelo težko priti (nabavljanje je nezanesljivo), se zbiralci kljub temu odločajo za to področje, ker so znamke še precej poceni in Kitajska nima nikakršnih špekulativnih izdaj. Téme so vzhodnjaški motivi, kar ima vsekakor posebno draž za evropske zbiralce.

F. U.

tekmovalcev iz 11 tujih in šestih domačih klubov. Tako je prireditev prerasla dosedanji četveroboj. Organizator prireditev si je zagotovil kvalitetno udeležbo, s tem da je določil limite za nastop. Pri plavanju pomeni limita že določen dosežen čas za razne letnike v vseh disciplinah, ki so na sporedu. Pri Fužinarju so si jih »priplavali« naslednji tekmovalci:

dekleta: Andreja Brumen, Andreja Cesnik, Metka Kolmančič, Marta Kos, Tanja Kotnik, Meta Levar, Polona Levar, Vlasta Pisnik, Zora Pšeničnik in Maja Rodič,

fantje: Miran Balant, Damjan Berložnik, Drago Kos, Miran Kos, Aljoša Medvešek, Boris Pesičer, Marko Pogorevčnik, Darko Rapnik, Tomaž Rodič, Bogdan Sovinc in Dimiter Vočko.

Vsi navedeni tekmovalci in tekmovalke so uspešno zastopali barve Fužinarja v mednarodni plavalni arenici. Med tekmovaljem je bilo doseženih osem rekordov, od tega pet rekordov SRJ.

Pri posameznikih moramo posebej omeniti najuspešnejša tekmovalca mitinga, ki sta po mednarodnih plavalnih lestvicah dosegla največ točk: Boruta Petriča iz Kranja, ki je v disciplini 400 m krvl dobil 931 točk, in domačinko Majo Rodič, ki je za nastop na 200 m prsno dobila 861 točk.

Med našimi tekmovalci so osvojili prva mesta: Dimiter Vočko — trikrat, Miran Balant — dvakrat, Miran Kos — dvakrat, Tomaž Rodič — enkrat, Maja Rodič — dvakrat in Zora Pšeničnik — enkrat.

Ocenio o organizaciji in izvedbi plavalnega mitinga »Ravne 77« so dali gostje in zastopniki plavalske zveze Slovenije:

Za organizacijo in tehnično izvedbo same pohvale in čestitke, za bazen: premajhen prostor izven kopalnega bazena,

predlog za prihodnje: uvrstitev ravenskega mitinga v mednarodni koledar.

Ravne so poznane po odlični organizaciji in kvalitetnih sodniških zborih že po drugih pogonah. Plavalni miting »Ravne 77« pa je ponesel glas o naših odličnih organizatorskih sposobnostih tudi izven meja naše domovine.

Vsi sodelujoči so dosledno opravili svoje naloge. Vendar je izstopala trojka, ki ima največ zaslug: Rado Pšeničnik — kot odličen organizator, Jože Rodič — za brezhibno tehnično izvedbo, Henrik Medvešek, ki je vzgojil takšne mlade plavalce, ki se lahko enakovredno borijo z najboljšimi v Evropi.

SPREMENBA URNIKA ZA REKREACIJSKO KEGLJANJE

Po sklepu komisije za rekreacijo pri svetu sindikata železarne Ravne in sporazumu med športnimi koordinatorji TOZD se spremeni urnik kegljanja na kegljišču pri Lečniku.

Od 1. februarja 1977 dalje je veljaven naslednji razpored:

torek

18.30—20. ure TOZD II

20. —22. ure DSSS

sreda

19. —20. ure ženske

20. —22. ure TRO

petek

19. —20. ure invalidi ŽR

sobota

9. —11. ure TOZD I

11. —13. ure TOZD II

15. —17. ure DSSS

17. —19. ure TOZD I

Rekreacijske kegljače opozarjam, naj še nadalje vpisujejo svojo navzočnost v evidenčno knjigo.

NAJBOLJŠI POSAMEZNIKI IN ŠPORTNI KOLEKTIVI V NAŠI OBČINI

Na skupni seji izvršnega odbora telesnokulture skupnosti, predsedstva zveze telesnokulturalnih organizacij, predstavnikov športnih panog in sekretariata članov ZK, ki delajo v telesni kulturi, so na Prevaljah 7. januarja 1977 podelili priznanja za leto 1975 in proglašili najboljše v preteklem letu.

Priznanja za leto 1975 je podelil predsednik ZTKO občine Ravne magister Jože Zunec na slednjem:

Nadi Sober za uspešno nastopanje v državni reprezentanci in osvojitev državnega prvenstva v kategoriji mladink,

Igorju Filipančiču kot edinemu državnemu reprezentantu iz Slovenije, ki je sodeloval na balkanskem in evropskem mladinskem prvenstvu,

Gorski reševalni službi — postaja Prevalje — za prizadevnost in humano delo.

Za leto 1976 pa so proglašili naslednja najboljša posameznika in kolektiv:

Maja Rodič pri ženskah in **Miran Balant** pri moških za izredne uspehe pri plavanju in nastope v državni reprezentanci.

Odbojkarsko sekcijo TVD Partizan Mežica za uspešno nastopanje v republiški ligi.

ODBOJKA

V zaostali tekmi republiške članske lige je ekipa Mežice z lahkoto premagala Jesenice s 3:0. S to zmago so Mežičani osvojili prvo mesto v jesenskem delu s prednostjo dveh točk pred Mislinjo. Ker imajo v spomladanskem delu ugoden razpored, lahko utelejeno prognoziramo, da bodo osvojili republiško prvenstvo in s tem dobili pravico sodelovanja v drugi zvezni ligi.

Članska ekipa Fužinarja je v okviru priprav za nadaljevanje prvenstva odigrala tri tekme: proti prvoligašu iz Reke so bili dvakrat uspešni s 3:1 in 3:0. Drugouvrščeno ekipa slovenske republiške lige Mislinjo pa so premagali s 3:0, s tem da so igrali predvsem mladi, perspektivni igralci.

V Innsbrucku je bil mednarodni mladinski turnir, na katerem je sodelovala naša občinska ekipa in osvojila drugo mesto. Bolj kot uspeh na igrišču je pomembno dejstvo, da so tokrat sodelovali res najboljši mladi obojkari naše občine. S tem je bil narejen prvi uradni posieg, ki daje možnosti, da bomo v bodoče nastopali v vseh kategorijah s seleksijskimi ekipami.

NAMIZNI TENIS

Na regijskem ekipnem prvenstvu za pionirje je zmagal Maribor, ki je v odločilnem dvoboju premagal Fužinar s 5:3.

V Hrastniku je bilo tekmovanje za Rajkov memorial. Pri članicah je zmagala Verstovškova iz Ljubljane; naši tekmovalki Ačkova in Režonja pa si delita tretje mesto.

Pri mladinkah so prva tri mesta osvojile igralke Fužinarja v zaporedju: prva Ačko, druga Logar, tretja Horvat, četrta je bila favorizirana Čadeževa iz Ljubljane.

V Zagrebu je bilo odprto prvenstvo za pionirje in pionirke, na katerem je sodelovalo kar 351 posameznikov. Pri fantih je ekipa Fužinarja osvojila drugo mesto, potem ko je v finalu izgubila proti Mariboru s 5:3. Med posamezniki se je izkazal Pavič, ki je osvojil drugo mesto za Rizvanovićem iz Bosne. Tretje me-

Ravenski in prevaljski planinci pod Velikim Klekom

sto deli Janežič, Günter pa se je uvrstil od 5. do 8. mesta. Dekleta so osvojila ekipni pokal. V finalnem dvoboju so premagale Borca iz Travnika s 5:1. Med osmerico najboljših posameznic so se uvrstile: Ačko, Horvat in Logar.

S. F.

Z OBČNEGA ZBORA PD RAVNE

Občni zbor planinskega društva Ravne je bil tokrat posebej slovesen, saj je bil posvečen spomini na dan, ko je skupina planincev pred 25. leti obiskala Raduho in tam sklenila, da bodo ustanovili svoje društvo. Ustanovni občni zbor je bil nato 25. julija 1952. leta. Za prvega predsednika je bil izvoljen pokojni tov. Janez Gorjanc, v upravnem odboru društva pa vsi pobudniki, ki so tudi še danes naši člani. To so Pavel Cesar, Bolti Puh, Karel Fanejd, Gregor Klančnik, Vlado Kukec, Barbika Savinc in Andrej Stiplošek. Ob ustanovitvi je imelo društvo 160 članov, danes pa jih ima 1443.

Leta 1961 je dobilo društvo v najem od rudnika Mežica stanovalski objekt, ki ga je z vztrajnim delom številnih prostovoljev uspelo preurediti in z raznimi dograditvami povečati, tako da je sedaj prijetna planinska postojanka, ki nudi toplino in zavetje tudi utrujenemu fužinarju, ki je prišel semkaj iskat miru in tišine.

Eden od osnovnih motivov za dobro delo društva je temeljito delo z mladino. V društvu je včlanjenih 400 pionirjev in 250 mladincev, za katere skrbi štirinajst mladinskih vodnikov, ki so opravili zahteven vodniški tečaj. Poselj je poohvalno, da v vseh dvajsetih letih, od kar deluje ta odsek, zaradi skrbnega vodstva ni prišlo do kakršnekoli nesreče, čeprav je bilo v tem času mnogo izletov tudi v visokogorje.

V preteklih dveh letih je bilo več kot šestnajst izletov, na katerih je bilo mnogo pionirjev. Obiskali pa so: Pohorje, Raduho, Vogel, Okrešelj, Češko kočo, Golič, Kamniško sedlo in mnoge druge vrhe. Za popestritev dejavnosti pa so imeli planinsko šolo, katero je končalo 44 pionirjev, razna tekmovanja v orientaciji, smučanje in sankanju. V bodoče namerava odsek razširiti svojo dejavnost tudi na razne krožke. Ustanovili bodo foto krožek, dopisniški krožek itd. Kajti le zdrav in aktiven član bo lahko koristil svoji domovini.

Za odrasle člane in ljubitelje planin pa je propagandni odsek organiziral štiri zanimiva potopisna predavanja in pripravil trinajst izletov. Zaradi slabega vremena in drugih težav pa je bilo izvedenih samo devet. Tudi v bodoče bo težišče dela tega odseka na organizaciji in vodenju izletov, ki pa bodo morali postati tudi vsebinsko bolj pestri.

Na zboru sta bila podana dva zanimiva predloga, ki naj bi ju uresničil odsek. Ustanovil naj bi se planinski pevski zbor, naši člani slikarji amaterji pa naj bi prikazali svoja dela na temo »človek in gore«. Prizadevali si bomo, da bomo to tudi uresničili.

Vse več težkih nesreč v gorah pa nas opozarja tudi na to, da hodimo na težje ture preveč lahkomiseln in da bo v bodoče treba organizirati tudi planinsko šolo za odrasle, v kateri bi udeleženci

dobili potrebno znanje o nevarnostih v gorah.

Na občnem zboru je bil ponovno potreni tudi sklep z lanske konference o dvigu članarine, in sicer za člane na 50 din, za mladince na 20 din in za pionirje na 15 din letno. Članarina za mladince in pionirje je ostala na minimalni višini, ki jo je predlagala skupščina PZS, za člane pa je na predlog članov PD Ravne bil sprejet sklep, da se namesto za predlaganih 10 din poveča za 20 din. Menimo, da dvig članarne ni tako hud, saj pri 40% popustu pri nočitvah že z dvema nočinama dobimo vrnjeno članarino.

K. V.

Spet bo veselo

PUSTNI ČAS

Nekoč sem bil precej navihan, zdaj se skoraj z vsemi »zglijham«. Delat tudi več ne grem, ker kot upokojenec ne smem.

Bom povedal še okroglo, da se bo zastopit moglo. Naj bo zraven nekaj »hejca«, bom prinesel tja brez nejca.

Avto se v moža nabaše, konj pa jezdeca zajaše. Piše kokljko izvali, mesar raz kost meso dobi.

V času novega smo veka, šofer velja nam zdaj za peka. Traktor zdaj je za orača, travo kosilnica obrača.

Časi hlapcev so minili, od kmetov so se razgubili. Nikjer ni videti več dekle, v pozabo vse so se iztekle.

Krape zdaj dobiš v štacuni, kaj še človek vse izumi. Kakor danes vsa jedača, dobi vse sorte se pijača.

Tako pisal sem novice, se zresnilo mi je lice. Za kratek čas in za spomin naj bo teh nekaj pustnih rim.

Jernej Krov

V RESNICI SE PIŠEJO...

Charlie Chaplin — Charles Thonstein
Doris Day — Doris Kappelhoff
Kirk Douglas — Isur Danie-

lovič
Sofia Loren — Sofia Scicolone
Marilyn Monroe — Norma Jean Mortenson

Michèle Morgan — Simone Roussel
Ginger Rogers — Virginia Katherine Mc Math

Simone Signoret — Simone Kaminker

Romy Schneider — Rosemarie Albach — Retty

Mike Todd — Aaron Hirsch Goldbogen

Roger Vadim — Roger Vadim Plemianikov

NEKAJ ZNANIH PSEVDONIMOV

Collodi — Carlo Lorenzini
Georges Duhamel — D. Thévenin

Kasimir Edschmid — Eduard Schmidt

Sveti Jurij je bil svetec, ki je živel v 3. stoletju našega Kristusa. Bil je mučenec in svetec, ki je bil pogromljen v Rimu. Njegova svetinja je svet Jurij na Šubičkem polju v Šibeniku, Hrvaška.

PUST, PUST – KARNEVAL BO NA RAVNAH

Na pustno nedeljo, 20. februarja, ob 14. uri bo na Ravnah na Koroškem pustni karneval. Organizator je krajevna skupnost Ravne, ki vabi občane in delovne skupnosti iz Črne, Mežice, Prevalj in Raven, da se v maskiranih skupinah ali posamezno vključijo v karneval. Sodelovali bodo tudi otroci otroškega vrtca ter šolarji osnovne šole in drugi.

Zbirališče bo ob 13.30 pri avto garažah ob Suhi nasproti zdravstvenega doma, od koder bo ob 14. uri šel karnevalski sprevod skozi Trg svobode, Prežihovo ulico, mimo gasilskega doma na Čečovje. Tam bo pred Trgovskim domom in Domom železarjev po ocenjevalni komisiji razglasitev in podelitev denarnih nagrad, ki so razpisane takole:

	za skupine	za posameznike
	dinarjev	dinarjev
I. nagrada	2.000	600
II. nagrada	1.600	500
III. nagrada	1.300	400
IV. nagrada	900	300
V. nagrada	500	200

Pri ocenjevanju bodo odločilni predvsem kriteriji: AKTUALNOST — SODOBNOST, IZVIRNOST, SPLOSNI UCINEK IN PODOBNO!

Karneval bo le ob lepem vremenu. V primeru, da bi na pustno nedeljo deževalo, snežilo ali bil hujši mraz, bo karneval preložen na pustni torek ob istem času in kraju.

Vabimo občane in delovne skupnosti na območju občine Ravne na Koroškem, da se posamezno ali v skupinah vključijo v karneval in tako prispevajo več vdrine in sproščenosti k sicer vsakodnevnim naporom naših delovnih ljudi in občanov.

Krajevna skupnost Ravne na Koroškem

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi našega dragega očeta in brata Alojza Lesjaka se najtopleje zahvaljujemo vsem sosedom in sorodnikom za darovanje cvetje in vence. Posebej se zahvaljujemo sodelavcem obrata topilnice I za darovani venec ter govornikom Francu Zabevu in Roku Gorenšku.

Žalujoči: žena Ivana, sin Zdravko, sin Ivan z družino, sestra Fanika ter drugo sorodstvo

Hans Fallada — Rudolf Ditzen

Anatole France — Jacques Anatole Thibault

Maksim Gorki — Aleksej Maksimovič Peškov

Jack London — John Griffith

Alberto Moravia — Alberto Pincherle

Sandor Petöfi — Istvan Petrovics

Felix Salten — Zsiga Salzmann

Ignazio Silone — Secondo Tranquilli

Italo Svevo — Ettore Schmitz

Frédéric Stendhal — Marie Henry Boyle

Mark Twain — Samuel Langhorne Clemens

Fotografije za to številko so prispevali F. Kamnik, F. Rotar, S. Jelen, V. Krevh in informacijska služba.